Den uforbederlige bibliotekar

Niels Jensen

Skanning / foto af tekst.

https://uforbederlig.dk

Udarbejdet af Niels Jensen

Almanak
eller
Huuskalender
for det Aar efter Christi Fødsel
1845,
som er det første Aar efter Skudaar.

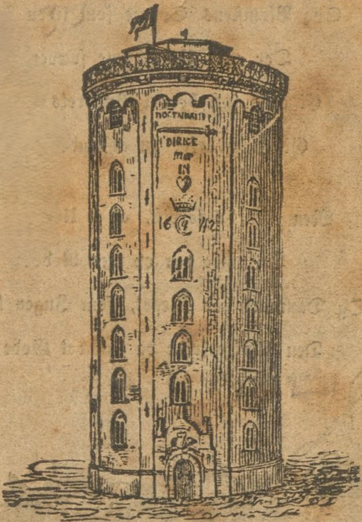

Gud raa- der for,
hvad Aaret
os skal bringe.

Beregnet til Kjøbenhavns Observatorium.

48 Sider med 23 Træsnit. Koster 18 Skill.

Udgivet af **Fred. Frølund** og **Flinch.**

Hos Flinch, boende i Vilestræde № 84, 3die Sal, gives mod kontant Betaling paa 4 Expl. det 5te frit.

Kjøbenhavn.

Trykt hos Directeur Jens Hostrup Schultz,
Kongelig og Universitets-Bogtrykker.

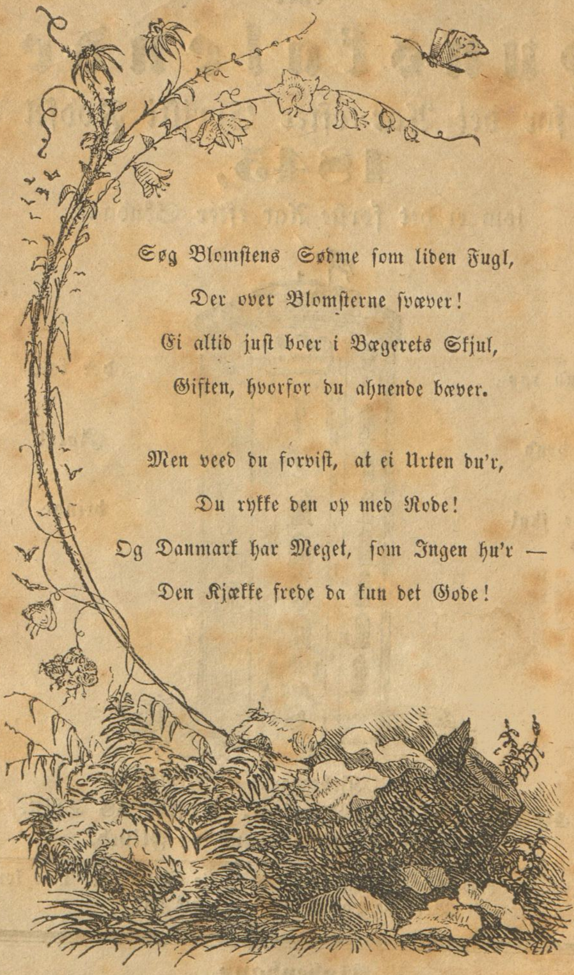

Søg Blomstens Sødme som liden Fugl,
Der over Blomsterne svæver!
Ei altid just boer i Bægerets Skjul,
Giften, hvorfor du ahnende bæver.

Men veed du forvist, at ei Urten du'r,
Du rykke den op med Rode!
Og Danmark har Meget, som Ingen hu'r —
Den Kjække frede da kun det Gode!

Nærværende Aar,

som er første Aar efter Skudaar,

regnes

efter Christi Fødsel 1845.

Efter Verdens Skabelse . . . . 5812.
Siden Reformationen . . . . 328.
Siden sammes Indførsel i Danmark . . . . 309.
Siden den oldenborgske Stammes Regjerings Begyndelse i det danske Rige . . . . 396.
Siden vor allernaadigste Konge, Kong Christian den Ottendes Fødsel . . . . 59.
Siden Allerhøistsammes Regjerings Tiltrædelse . . . . 6.
Siden Kong Frederik den Sjette forordnede de danske Provindsialstænder . . . . 14.

Mellem Juul og Fastelavn er 5 Uger og 3 Dage.

Mosaiske Festdage.

Marts	23.	Purimsfest.
April	22.	* 1ste Paaske-Festdag.
—	23.	* 2den — —
—	28.	* 7de — —
—	29.	* sidste Paaskedag.
Juni	11.	* 1ste Ugefest (Pintse).
—	12.	* 2den —
Aug.	12.	Fastedag (Templets Ødelæggelse).
Octbr.	2.	* Nytaarsfest 5606 (fra Verdens Skabelse, efter Moses's Beregning).
—	3.	* Sammes 2den Festdag.
—	11.	* Store Forsoningsfest.
—	16.	* 1ste Løvsals Festdag.
—	17.	* 2den — —
—	23.	* Forsamlings- eller Slutningsfest.
—	24.	* Thorahs Glædesfest.
Decbr.	24.	Templets Indvielse eller Juul (feires i 8 Dage).

Enhver Festdag begynder Aftenen forud, og de med * betegnede holdes strengt, i det paa disse Dage intet Arbeide foretages.

Russerne og overhovedet den græske christelige Religions Troesbekjendere regne endnu efter den saakaldte **gamle Stiil**, i Følge hvilken de ere 12 Dage efter vor Tidsregning; saaledes ville Russerne skrive, i Stedet for 18de Septbr., vor Konges Fødselsdag, den 6te; hvorimod deres Keisers Fødselsdag, der af dem ansættes til den 25de Juni, efter vor Tidsregning indtræffer den 7de Juli.

Tyrkerne og de øvrige mahomedanske Troesbekjendere, regne, ligesom Mosaiterne, efter Maaneaar; deres Aar 1261 efter Hedschra eller Mahomeds Flugt, begynder den 10de Januar 1845.

Januar eller Glugmaaned har 31 Dage.

Christi Omskærelse, Luc. 2.

			☾	T. M.		☾ i Syd Form. T. M.	Høiv. T. M.
O.	1	Nytaar	O. F.	0 4	⊙ op 8. 32′ n. 3. 36′ Tusmørket varer 52′ Sidste ☾ Kl. 4. 11′ Eft.	5 30	3 54
T.	2	Abel	1 10			6 18	4 47
F.	3	Enoch	2 32	0 5		7 10	5 56
L.	4	Methusalem	3 56			8 7	7 23
		Da Herodes var død, Matth. 2.					
S.	5	S. e. Nytaar	5 16	0 6	Simeon	9 7	8 52
M.	6	Hel. 3 Kong.	6 26		Trettende Dag Juul	10 10	10 5
Ti.	7	Knud Hert.	7 24	0 7	☾ i Perig.	11 13	11 3
O.	8	Erhard	8 7	. . .	⊙ op 8. 29′ n. 3. 45′ Tusmørket varer 52′ Ny ● Kl. 8. 3′ Form.	Eftm.	11 51
T.	9	Julianus	N. F.			1 13	0 15
F.	10	Krpf. C.C.M.	7 25	0 8	Paul Eremit	2 8	0 55
L.	11	Hyginus	8 49			2 59	1 34
		Da Jesus var 12 Aar gammel, Luc. 2.					
S.	12	1 S. e. H. 3 K.	10 8	0 9	Reinhold	3 47	2 11
M.	13	Hilarius	11 24			4 34	2 47
Ti.	14	Felix	N. F.			5 20	3 26
O.	15	Maurus	0 38	0 10	⊙ op 8. 22′ n. 3. 57′ Tusmørket varer 50′ Første ☽ Kl. 9.41′ Form.	6 5	4 9
T.	16	Marcellus	1 50			6 51	5 0
F.	17	Antonius	2 58			7 38	6 3
L.	18	Ht. V. Mar.	4 2	0 11	Prisca	8 26	7 21
		Arbeiderne i Viingaarden, Matth. 20.					
S.	19	Septuagsm.	5 0		☾ i Apog., Pontianus	9 14	8 35
M.	20	Fab. Sebast.	5 50			10 3	9 37
Ti.	21	Agnes	6 31	0 12		10 51	10 29
O.	22	Vincentius	7 5	. . .	⊙ op 8. 13′ n. 4. 11′ Tusmørket varer 49′	11 38	11 11
T.	23	Emerenius	7 31		Fuld ● Kl. 3. 10′ Eftm.	Form.	11 47
F.	24	Timotheus	O. F.			0 25	0 6
L.	25	Pauli Omv.	7 8	0 13		1 11	0 39
		De fire Slags Sædejord, Luc. 8.					
S.	26	Sexagesima	8 23		Polycarpus	1 56	1 12
M.	27	Chrysostomus	9 38			2 42	1 43
Ti.	28	Fred. 6 Fødsel	10 57		Carolus Magnus	3 28	2 16
O.	29	Chr. 7 Fødsel	O. F.	. . .	Valerius ⊙ op 8.1′ n. 4. 26′ Tusmørket varer 47′	4 15	2 51
T.	30	Adelgunda	0 16	0 14		5 5	3 32
F.	31	Vigilius	1 36		Sidste ☾ Kl.2.46′ Form.	5 58	4 21

Februar eller Blidemaaned har 28 Dage.

		☾ O. F.	T. M.		☾ i Syd Form. T. M.	Høiv. T. M.
L. 1	Brigida	2 55	0 14		6 55	5 29

Christi Daab, Matth. 3.

S. 2	Fastelavn	4 8	. . .	Fleske Søndag Kyndelmisse, Mariæ Renselse, vor Frue Kirkegang	7 55	6 57
M. 3	Blasius	5 11		Blasmisse, Fleske Mand.	8 56	8 32
Ti. 4	Hv. Tirsd.	6 0		☾ i Perig. Veronica	9 56	9 50
O. 5	Aske Onsd.	6 36	. . .	☉ op 7. 48′ n. 4. 40′ Tusmørket varer 46′	10 56	10 50
T. 6	Dorothea	7 4		Ny ● Kl. 7 26′ Eftm.	11 52	11 37
F. 7	Richard	N. E.			Eftm.	12 19
L. 8	Corintha	7 40			1 35	0 38

Jesus fristes af Djævelen, Matth. 4.

S. 9	1 S. i Faste	9 0	0 15	Apollonia	2 24	1 13
M. 10	Scholastica	10 16			3 11	1 47
Ti. 11	Euphrosyne	11 30			3 58	2 22
O. 12	Tamperdag	N. F.	. . .	Eulalia ☉ op 7. 33′ n. 4. 56′ Tusmørket varer 44′	4 45	2 58
T. 13	Benignus	0 41			5 32	3 36
F. 14	Valentinus	1 48	0 14	Første ☽ Kl. 5.50′ Form.	6 20	4 21
L. 15	Faustinus	2 49			7 8	5 18

Den cananæiske Qvinde, Matth. 15.

S. 16	2 S. i Faste	3 42		☾ i Apog. Juliane	7 56	6 30
M. 17	Findanus	4 26			8 44	7 48
Ti. 18	Jul. Soph.	5 3		Concordia	9 32	8 59
O. 19	Ammon	5 33	. . .	☉ op 7. 17′ n. 5. 11′ Tusmørket varer 43′	10 19	9 58
T. 20	Eucharias	5 57			11 6	10 44
F. 21	Samuel	6 18			11 52	11 24
L. 22	Peders Stol	6 36		Fuld ○ Kl. 7. 37′ Form.	Form.	11 58

Jesus drev en Djævel ud, Luc. 11.

S. 23	3 S. i Faste	O. E.		Papias	0 38	0 16
M. 24	Matthias	8 44	0 13		1 25	0 49
Ti. 25	Victorinus	10 3			2 13	1 22
O. 26	Inger	11 24	. . .	☉ op 7. 0′ n. 5. 26′ Tusmørket varer 42′	3 3	1 57
T. 27	Leander	O. F.			3 56	2 34
F. 28	Ollegaard	0 43			4 51	3 17

Marts eller Tordmaaned har 31 Dage.

			☾ O. F.	T. M.		☾ i Syd Form. T. M.	Høiv. T. M.
L.	1	Albinus	1 57	0 13	Sidste ☾ Kl. 11.4' Form.	5 48	4 8
		Jesus bespiser 5000 Mand, Joh. 6.					
S.	2	Midfaste	3 1	0 12	Simplicius	6 47	5 16
M.	3	Lucas	3 53		☾ i Perig.	7 46	6 46
Ti.	4	Adrianus	4 34			8 44	8 21
O.	5	Theophilus	5 4	. . .	⊙ op 6. 43' n. 5. 40' Tusmørket varer 42'	9 40	9 34
T.	6	Gotfred	5 29	0 11		10 33	10 33
F.	7	Perpetua	5 49			11 24	11 17
L.	8	Beata	N. F.		Ny ● Kl. 7. 27' Form.	Eftm.	11 55
		Gabriel Engel udsendes, Luc. 1.					
S.	9	5 S. i Faste	7 51		40 Riddere	1 1	0 14
M.	10	Edel	9 8	0 10		1 48	0 48
Ti.	11	Thala	10 21			2 36	1 21
O.	12	Gregorius	11 30	. . .	⊙ op 6. 25' n. 5. 55' Tusmørket varer 41'	3 23	1 55
T.	13	Macedonius	N. F.			4 12	2 29
F.	14	Eutychius	0 34	0 9		5 0	3 8
L.	15	Zacharias	1 31			5 49	3 49
		Christi Indtog i Jerusalem, Matth. 21.					
S.	16	Palme S.	2 19	. . .	Gudmund Første ☽ Kl. 2.43' Form. ☾ i Apog.	6 37	4 42
M.	17	Gjertrud	2 59			7 25	5 45
Ti.	18	Alexander	3 32	0 8		8 11	7 1
O.	19	Joseph	3 58	. . .	⊙ op 6. 7' n. 6. 9' Tusmørket varer 41'	8 58	8 15
T.	20	Skærtorsd.	4 20		Jævndøgn, Foraar beg.	9 44	9 19
F.	21	Langfred.	4 40	0 7	Benedictus	10 30	10 11
L.	22	Paulus	4 58			11 17	10 52
		Christi Opstandelse, Marc. 16.					
S.	23	Paaskedag	O. E.	. . .	Fidelis Fuld ○ Kl. 9. 9' Eftm.	Form.	11 30
M.	24	1 Paaskedag	7 44		Ulrica	0 6	12 7
Ti.	25	Mar. Bebud.	9 6	0 6		0 56	0 25
O.	26	Gabriel	10 28	. . .	⊙ op 5. 48' n. 6. 23' Tusmørket varer 42'	1 49	1 1
T.	27	Castor	11 46	0 5		2 45	1 40
F.	28	Eustachius	O. F.		☾ i Perig.	3 43	2 21
L.	29	Jonas	0 54			4 42	3 7
		Jesus kom ind ad lukte Døre, Joh. 20.					
S.	30	1 S. e. Paaske	1 49	. . .	Qvirinus Sidste ☾ Kl. 5.51' Eftm.	5 42	4 1
M.	31	Fred. 5 Fødsel	2 33	0 4		6 39	5 9

April eller Faaremaaned har 30 Dage.

			☾ O. F.	T. M.		☾ i Syd Form. T. M.	Høiv. T. M.
Ti.	1	Hugo	3 6	0 4		7 34	6 35
O.	2	Theodosia	3 32	. . .	⊙ op 5. 30′ n. 6. 37′ Tusmørket varer 43′	8 27	8 2
T.	3	Nicætas	3 54	0 3		9 17	9 13
F.	4	Ambrosius	4 13			10 6	10 9
L.	5	Irene	4 31			10 53	10 52

Jesus er en god Hyrde, Joh. 10.

			☾ O. F.	T. M.		☾ i Syd Form. T. M.	Høiv. T. M.
S.	6	2 S. e. Paaske	4 50	0 2	Sixtus Ny ● Kl. 8. 31′ Eftm.	11 40	11 29
M.	7	Egesippus	N. E.			Eftm.	12 5
Ti.	8	Janus	9 12			1 15	0 22
O.	9	Procopius	10 19	. . .	⊙ op 5. 12′ n. 6. 51′ Tusmørket varer 44′	2 4	0 54
T.	10	Ezechiel	11 19	0 1		2 52	1 29
F.	11	Leo	N. F.			3 41	2 4
L.	12	Julius	0 11		☾ i Apog.	4 29	2 41

Christi Bortgang til Faderen, Joh. 16.

			☾ O. F.	T. M.		☾ i Syd Form. T. M.	Høiv. T. M.
S.	13	3 S. e. Paaske	0 55		Justinus	5 17	3 20
M.	14	Tiburtius	1 30	0 0	Første ☽ Kl. 10. 14′ Eftm.	6 4	4 6
Ti.	15	**Flyttedag**	1 58		Chr. 5 Fødsel, Olympia	6 50	5 2
O.	16	Mariane	2 22	. . .	⊙ op 4. 55′ n. 7. 5′ Tusmørket varer 45′	7 35	6 9
T.	17	Anicetus	2 42			8 21	7 22
F.	18	**Bededag**	3 1	11 59	Eleutherius	9 7	8 32
L.	19	Daniel	3 19			9 54	9 31

Den Helligaands Sendelse, Joh. 16.

			☾ O. F.	T. M.		☾ i Syd Form. T. M.	Høiv. T. M.
S.	20	4 S. e. Paaske	3 37		Sulpicius	10 44	10 20
M.	21	Florentius	3 58			11 37	11 3
Ti.	22	Cajus	O. E.	11 58	Fuld ○ Kl. 8. 2′ Form.	Form.	11 43
O.	23	Georgius	9 26	. . .	⊙ op 4. 38′ n. 7. 19′ Tusmørket varer 47′	0 33	0 4
T.	24	Albertus	10 41		☾ i Perig.	1 32	0 44
F.	25	Marc. Evang.	11 44			2 33	1 26
L.	26	Cletus	O. F.			3 34	2 11

Beder i Jesu Navn, Joh. 16.

			☾ O. F.	T. M.		☾ i Syd Form. T. M.	Høiv. T. M.
S.	27	5 S. e. Paaske	0 32	. . .	Dr. Charl. Amalia Ananias	4 34	2 59
M.	28	Vitalis	1 8	11 57		5 30	3 51
Ti.	29	Petrus Mart.	1 37		Sidste ☾ Kl. 0. 10′ Form.	6 24	4 53
O.	30	Severus	1. 59	. . .	⊙ op 4. 21′ n. 7. 33′ Tusmørket varer 49′	7 15	6 10

Mai eller Maimaaned har 31 Dage.

		☾ O. F.	T. M.		☾ i Syd Form. T. M.	Høiv. T. M.
T. 1	**Chr. Himf.**	2 19	11 57	Phil. Jac., Voldersmisse Valborg	8 3	7 31
F. 2	Athanasius	2 37			8 50	8 42
L. 3	Korsmisse	2 55		† Opfindelse	9 36	9 38
	Naar Trøsteren kommer, Joh. 15.					
S. 4	6 S. e. Paaske	3 15		Florian	10 23	10 25
M. 5	Gotthard	3 36			11 10	11 4
Ti. 6	Joh. a. Port.	4 1	11 56	Ny ● Kl. 10. 48′ Form. ⊙ Formørkelse	11 57	11 40
O. 7	Flavia	N. E.	. . .	⊙ op 4. 6′ n. 7. 47′ Tusmørket varer 52′	Eftm.	12 16
T. 8	Stanislaus	10 4		Mercur sees paa Solen	1 35	0 33
F. 9	Caspar	10 51			2 23	1 4
L. 10	Gordianus	11 29		☾ i Apog.	3 11	1 41
	Hvo mig elsker, Joh. 14.					
S. 11	**Pintsedag**	N. F.		Mamertus	3 58	2 16
M. 12	**2 Pintsedag**	0 0		Pancratius	4 44	2 54
Ti. 13	Ingenuus	0 25			5 29	3 34
O. 14	Tamperdag	0 46	. . .	Christian ⊙ op 3. 53′ n. 8. 0′ Tusmørket varer 55′ Første ☽ Kl. 2.59′ Eftm.	6 14	4 20
T. 15	Sophia	1 5			6 58	5 18
F. 16	Sara	1 23			7 44	6 25
L. 17	Bruno	1 40			8 31	7 38
	Christus og Nicodemus, Joh. 3.					
S. 18	**Trinitatis**	1 59		Erik	9 22	8 49
M. 19	Potentiana	2 21			10 16	9 49
Ti. 20	Angelica	2 47			11 14	10 39
O. 21	Helene	3 32	. . .	⊙ op 3. 41′ n. 8. 12′ Tusmørket varer 58′ Fuld ○ Kl. 4. 49′ Eftm.	Eftm.	11 25
T. 22	Chr. Legemsf.	O. E.		☾ i Perig. Castus	0 15	12 10
F. 23	Desiderius	10 25			1 18	0 33
L. 24	Esther	11 7	11 57		2 21	1 17
	Den rige Mand, Luc. 16.					
S. 25	1 S. e. Trin.	11 39		Urbanus	3 21	2 2
M. 26	Beda	O. F.			4 18	2 47
Ti. 27	Lucian	0 5			5 11	3 34
O. 28	Vilhelm	0 26	. . .	⊙ op 3. 31′ n. 8. 23′ Tusmørket varer 61′ Sidste ☾ Kl. 7. 15′ Form.	6 1	4 29
T. 29	Maximinus	0 45			6 49	5 33
F. 30	Vigand	1 3			7 35	6 47
L. 31	Petronella	1 21			8 21	8 2

Juni eller Skærsommer har 30 Dage.

Dag	Navn	☾ O. F.	T. M.		☾ i Syd Form. T. M.	Høiv. T. M.
	Den store Nadvere, Luc. 14.					
S. 1	2 S. e. Trin.	1 41	11 57	Nicodemus	9 7	9 5
M. 2	Marcellinus	2 5	11 58		9 54	9 58
Ti. 3	Erasmus	2 33			10 42	10 41
O. 4	Optatus	3 7	. . .	⊙ op 3. 23' n. 8. 32' Tusmørket varer 64'	11 30	11 19
T. 5	Bonifacius	3 49		Ny ● Kl. 1. 58' Form.	Eftm.	11 57
F. 6	Norbertus	N. E.		☾ i Apog.	1 7	0 14
L. 7	Jeremias	10 3			1 55	0 48
	Det fortabte Faar, Luc. 15.					
S. 8	3 S. e. Trin.	10 29	11 59	Medardus	2 41	1 22
M. 9	Primus	10 52			3 26	1 55
Ti. 10	Onuphrius	11 11			4 10	2 29
O. 11	Barnab. Ap.	11 29	. . .	⊙ op 3. 19' n. 8. 40' Tusmørket varer 67'	4 54	3 4
T. 12	Basilius	11 46			5 38	3 43
F. 13	Cyrillus	N. F.	0 0	Første ☽ Kl. 4. 33' Form.	6 23	4 31
L. 14	Rufinus	0 3			7 11	5 29
	Værer barmhjertige, Luc. 6.					
S. 15	4 S. e. Trin.	0 23		Vitus	8 1	6 43
M. 16	Tycho	0 46			8 56	8 4
Ti. 17	Botolphus	1 16			9 55	9 18
O. 18	Leontius	1 55	0 1	⊙ op 3. 17' n. 8. 44' Tusmørket varer 70'	10 57	10 21
T. 19	Gervasius	2 48			Form.	11 14
F. 20	Sylverius	O. E.	. . .	Fuld ○ Kl. 0. 8' Form. ☾ i Perig.	0 1	12 2
L. 21	Albanus	9 39	. . .	Solhverv, længste Dag 17 T. 27 M. Sommer beg.	1 4	0 25
	Jesus lærer af Skibet, Luc. 5.					
S. 22	5 S. e. Trin.	10 7	0 2	10000 Martyrer	2 4	1 8
M. 23	Paulinus	10 30			3 1	1 50
Ti. 24	St. Hansd.	10 51			3 54	2 31
O. 25	Prosper	11 10	. . .	⊙ op 3. 19' n. 8. 45' Tusmørket varer 69'	4 44	3 13
T. 26	Pelagius	11 28		Sidste ☾ Kl. 4. 17' Eftm.	5 32	3 57
F. 27	7 Sovere	11 48	0 3		6 19	4 51
L. 28	Dr. C. Amal.	O. F.		Eleonora	7 6	5 55
	Pharisæernes Retfærdighed, Matth. 5.					
S. 29	6 S. e. Trin.	0 11		Petr. Paul	7 52	7 10
M. 30	Lucina	0 37			8 40	8 24

Juli eller Ormemaaned har 31 Dage.

Dag		Navn	☾ O. F.	T. M.		☾ i Syd Form. T. M.	Høiv. T. M.
Ti.	1	Theobaldus	1 9	0 3		9 28	9 26
O.	2	Mar. Besøg.	1 48	0 4	⊙ op 3. 24′ n. 8. 44′ Tusmørket varer 68′	10 16	10 18
T.	3	Cornelius	2 35			11 4	11 1
F.	4	Ulricus	3 30	. . .	Ny ● Kl. 5. 20′ Eftm. ☾ i Apog.	11 52	11 37
L.	5	Anshelmus	N. E.			Eftm.	12 13

Jesus bespiser 4000 Mand, Marc. 8.

Dag		Navn	☾ O. F.	T. M.		☾ i Syd T. M.	Høiv. T. M.
S.	6	7 S. e. Trin.	8 59		Dion	1 24	0 30
M.	7	Villebaldus	9 19	0 5		2 9	1 2
Ti.	8	Kield	9 37			2 52	1 33
O.	9	Sostrata	9 54	. . .	⊙ op 3. 31′ n. 8. 39′ Tusmørket varer 65′	3 36	2 5
T.	10	Knud Konge	10 11			4 20	2 38
F.	11	Josva	10 29			5 5	3 13
L.	12	Elias	10 49		Første ☽ Kl. 3. 13′ Eftm.	5 53	3 54

De falske Propheter, Matth. 7.

Dag		Navn	☾ O. F.	T. M.		☾ i Syd T. M.	Høiv. T. M.
S.	13	8 S. e. Trin.	11 15		Christiane	6 44	4 47
M.	14	Bonaventura	11 48			7 39	5 56
Ti.	15	Apost. Del.	N. F.	0 6		8 38	7 26
O.	16	Susanne	0 32	. . .	⊙ op 3. 40′ n. 8. 31′ Tusmørket varer 62′	9 40	8 55
T.	17	Alexius	1 31			10 43	10 7
F.	18	Arnolphus	2 44		☾ i Perig.	11 45	11 4
L.	19	Justa	4 7		Fuld ○ Kl. 6. 53′ Form.	Form.	11 51

Den utroe Huusfoged, Luc. 16.

Dag		Navn	☾ O. F.	T. M.		☾ i Syd T. M.	Høiv. T. M.
S.	20	9 S. e. Trin.	O. E.		Margaretha	0 44	0 13
M.	21	Evenus	8 55			1 41	0 55
Ti.	22	Dr. Car. Math.	9 15		Maria Magdalena	2 34	1 33
O.	23	Apollinaris	9 34	. . .	⊙ op 3. 51′ n. 8. 21′ Tusmørket varer 59′ Hundedagene begynde	3 24	2 10
T.	24	Christina	9 54			4 13	2 49
F.	25	Jacobus	10 16			5 1	3 28
L.	26	Anna	10 41		Sidste ☾ Kl. 4 10′ Form.	5 49	4 14

Jesus græder over Jerusalem, Luc. 19.

Dag		Navn	☾ O. F.	T. M.		☾ i Syd T. M.	Høiv. T. M.
S.	27	10 S. e. Trin.	11 12		Martha	6 36	5 10
M.	28	Aurelius	11 48			7 24	6 22
Ti.	29	Oluf	O. F.		Olsmisse	8 13	7 41
O.	30	Abdon	0 32	. . .	⊙ op 4. 4′ n. 8. 9′ Tusmørket varer 56′	9 1	8 53
T.	31	Germanus	1 25		☾ i Apog.	9 49	9 51

August eller Høstmaaned har 31 Dage.

			☾ O. F.	T. M.		☾ i Syd Form. T. M.	Høiv. T. M.
F.	1	Ped. Fængs.	2 24	0 6	Peder Vinkel	10 36	10 38
L.	2	Hannibal	3 28			11 22	11 17
		Pharisæeren og Tolderen, Luc. 18.					
S.	3	11 S. e. Trin.	4 35	. . .	Nicodemus Ny ● Kl. 8. 15′ Form.	Eftm.	11 51
M.	4	Dominicus	N. E.			0 52	0 7
Ti.	5	Osvald	8 2			1 35	0 40
O.	6	Chr. Forkl.	8 19	. . .	☉ op 4. 16′ n. 7. 56′ Tusmørket varer 53′	2 19	1 10
T.	7	Donatus	8 37	0 5		3 4	1 41
F.	8	Ruth	8 57			3 51	2 14
L.	9	Romanus	9 20			4 40	2 50
		Den Døve og Stumme, Marc. 7.					
S.	10	12 S. e. Trin.	9 50	. . .	Laurentius Larsmisse Første ☽ Kl.11.31′ Eftm.	5 32	3 31
M.	11	Herman	10 28			6 27	4 22
Ti.	12	Clara	11 18			7 26	5 33
O.	13	Hippolytus	N. F.	. . .	☉ op 4. 30′ n. 7. 39′ Tusmørket varer 50′	8 26	7 4
T.	14	Eusebius	0 22	0 4		9 27	8 37
F.	15	Mar. Himf.	1 39		☾ i Perig.	10 27	9 53
L.	16	Rochus	3 3			11 24	10 49
		Samaritaneren og Leviten, Luc. 10.					
S.	17	13 S. e. Trin.	4 30	. . .	Anastatius Fuld ○ Kl. 2. 7′ Eftm.	Form.	11 34
M.	18	Agaptus	O. E.			0 19	12 16
Ti.	19	Sebaldus	7 38	0 3		1 12	0 36
O.	20	Bernhard	7 58	. . .	☉ op 4. 43′ n. 7. 23′ Tusmørket varer 47′	2 2	1 10
T.	21	Salomon	8 20			2 52	1 46
F.	22	Symphorianus	8 45			3 41	2 22
L.	23	Zachæus	9 14	0 2	Hundedagene ende	4 30	3 1
		De 10 Spedalske, Luc. 17.					
S.	24	14 S. e. Trin.	9 49	. . .	Bartholm. Bartelsmisse Sidste ☾ Kl.7.17′ Eftm.	5 19	3 43
M.	25	Ludvig	10 30			6 7	4 36
Ti.	26	Irenæus	11 20			6 56	5 40
O.	27	Gebhardus	O. F.	0 1	☉ op 4. 57′ n. 7. 6′ Tusmørket varer 45′ ☾ i Apog.	7 44	6 57
T.	28	Dr. Lovise	0 16			8 32	8 13
F.	29	Joh. Halsh.	1 18			9 18	9 17
L.	30	Benjamin	2 24	0 0		10 4	10 8
		Ingen kan tjene to Herrer, Matth. 6.					
S.	31	15 S. e. Trin.	3 33		Bertha	10 49	10 48

September eller Fiskemaaned har 30 Dage.

			☾ N. E.		T.	M.		☾ i Syd Form. T.	M.	Høiv. T.	M.
M.	1	Ægidius	6	9	0	0	Ny ◉ Kl. 10. 25′ Eftm.	11	33	11	24
Ti.	2	Elisa	6	27				Eftm.		11	57
O.	3	Seraphia	6	45	11	59	☉ op 5. 10′ n. 6. 48′ Tusmørket varer 44′	1	3	0	13
T.	4	Dr. Jul. Mar.	7	5			Theodosius	1	49	0	45
F.	5	Regina	7	27				2	38	1	18
L.	6	Magnus	7	55	11	58		3	29	1	53
		Enkens Søn af Nain, Luc. 7.									
S.	7	16 S. e. Trin.	8	30			Robert	4	23	2	31
M.	8	Mar. Føds.	9	14				5	19	3	15
Ti.	9	Gorgonius	10	12	11	57	Første ☽ Kl. 6. 14′ Form.	6	17	4	8
O.	10	Burchhardt	11	22	. . .		☉ op 5. 24′ n. 6. 30′ Tusmørket varer 43′	7	16	5	22
T.	11	Hillebert	N. F.					8	14	6	54
F.	12	Guido	0	41	11	56	☾ i Perig.	9	11	8	24
L.	13	Cyprianus	2	3				10	6	9	36
		Den Vattersottige, Luc. 14.									
S.	14	17 S. e. Trin.	3	29			† Ophøielse, Korsmisse	10	58	10	30
M.	15	Eskild	4	52	11	55	Fuld ◯ Kl. 11.4′ Eftm.	11	50	11	13
Ti.	16	Euphemia	O. E.					Form.		11	52
O.	17	Tamperdag	6	23	11	54	Lambertus ☉ op 5. 37′ n. 6. 12′ Tusmørket varer 42′	0	40	0	10
T.	18	**Chr. 8 Føds.**	6	47			Titus	1	30	0	46
F.	19	Constantia	7	14				2	20	1	21
L.	20	Tobias	7	47	11	53		3	10	1	57
		Hvis Søn er Christus, Matth. 22.									
S.	21	18 S. e. Trin.	8	26			Matthæus	3	59	2	34
M.	22	Mauritius	9	13				4	49	3	15
Ti.	23	Linus	10	7	11	52	Sidste ☾ Kl. 1.16′ Eftm. Jævndøgn Høst begynder	5	37	4	2
O.	24	Tecla	11	7	. . .		☉ op 5. 51′ n. 5. 53′ Tusmørket varer 41′ ☾ i Apog.	6	25	5	2
T.	25	Cleophas	O. F.					7	12	6	11
F.	26	Adolph	0	11	11	51		7	58	7	27
L.	27	Cosmus	1	18				8	43	8	35
		Den Værkbrudne, Matth. 9.									
S.	28	19 S. e. Trin.	2	28			Venceslaus	9	27	9	30
M.	29	**St. Michel**	3	38	11	50		10	12	10	16
Ti.	30	Hjeronimus	4	52				10	57	10	54

October eller Sædemaaned har 31 Dage.

			☾ N. E.	T. M.		☾ i Syd Form. T. M.	Høiv. T. M.
O.	1	Remigius	5 10	11 50	☉ op 6. 4′ n. 5. 35′ Tusmørket varer 41′ Ny ● Kl. 11. 49′ Form.	11 44	11 29
T.	2	Ditlev	5 32	11 49		Eftm.	12 4
F.	3	Mette	5 59			1 24	0 21
L.	4	Franciscus	6 32			2 18	0 57
		Bryllupsklæderne, Matth. 22.					
S.	5	20 S. e. Trin.	7 14	11 48	Placidus	3 15	1 35
M.	6	Kr.Fr.C.Chr.	8 8		Broderus	4 13	2 18
Ti.	7	Amalia	9 13			5 11	3 5
O.	8	Ingeborg	10 28	. . .	☉ op 6. 18′ n. 5. 17′ Tusmørket varer 42′ Første ☽ Kl. 0. 21′ Eftm. ☾ i Perig.	6 8	4 1
T.	9	Dionysius	11 48	11 47		7 4	5 13
F.	10	Gereon	N. F.			7 58	6 40
L.	11	Fred. 4 Føds.	1 9			8 50	8 5
		Den kongelige Mand, Joh. 4.					
S.	12	21 S. e. Trin.	2 32		Maximilian	9 40	9 13
M.	13	Angelus	3 52	11 46		10 30	10 6
Ti.	14	Calixtus	5 12			11 19	10 49
O.	15	Hedevig	6 31	. . .	☉ op 6. 32′ n. 4. 59′ Tusmørket varer 42′ Fuld ○ Kl. 10. 47′ Form.	Form.	11 26
T.	16	Gallus	O. E.			0 9	12 3
F.	17	Florentinus	5 44	11 45		0 59	0 21
L.	18	Luc. Evang.	6 21			1 49	0 56
		De 10000 Pund, Matth. 18.					
S.	19	22 S. e. Trin.	7 5		Balthasar	2 40	1 31
M.	20	Henrik	7 57			3 29	2 8
Ti.	21	Flyttedag	8 55		11000 Jfr.	4 18	2 48
O.	22	Cordula	9 57	. . .	☉ op 6. 47′ n. 4. 42′ Tusmørket varer 43′ ☾ i Apog.	5 5	3 31
T.	23	Søren	11 3	11 44	Sidste ☾ Kl. 9. 5′ Form.	5 51	4 22
F.	24	Proclus	O. F.			6 36	5 22
L.	25	Crispinus	0 10			7 20	6 33
		Skattens Mynt, Matth. 22.					
S.	26	23 S. e. Trin.	1 19		Amandus	8 4	7 44
M.	27	Sem	2 32		Prindsesse Caroline	8 49	8 46
Ti.	28	Dr. M. S. F.	3 44		☉ op 7. 2′ n. 4. 26′ Tusmørket varer 44′	9 35	9 39
O.	29	Narcissus	5 1			10 23	10 23
T.	30	Lov. Charl.	6 20		Absalon	11 14	11 2
F.	31	Lutherus	7 39		Ny ● Kl. 0. 32′ Form.	Eftm.	11 43

November eller **Slagtemaaned** har 30 Dage.

			☾ N. E.	T. M.		☾ i Syd Eftm. T. M.	Høiv. T. M.
L.	1	Alle Helgen	5 9	11 44		1 5	0 2
		Jesus prædiker om Salighed, Matth. 5.					
S.	2	24 S. e. Trin.	6 0		Alle Sjæle	2 4	0 43
M.	3	Hubertus	7 4		☾ i Perig.	3 4	1 24
Ti.	4	Otto	8 18			4 3	2 8
O.	5	Malachias	9 37	. . .	⊙ op 7. 17' n. 4. 11' Tusmørket varer 45'	5 0	2 55
T.	6	Leonhardus	10 38		Første ☽ Kl. 7. 5' Eftm.	5 55	3 49
F.	7	Engelbrecht	N. F.			6 46	4 55
L.	8	Claudius	0 19			7 36	5 14
		Ødelæggelsens Vederstyggelighed, Matth. 24.					
S.	8	25 S. e. Trin.	1 38		Theodorus	8 25	7 34
M.	10	Adelheid	2 56			9 13	8 45
Ti.	11	Mort. Bisp	4 13			10 2	9 40
O.	12	Torkild	5 29	. . .	⊙ op 7. 31' n. 3. 57' Tusmørket varer 46'	10 51	10 25
T.	13	Arcadius	6 42			11 41	11 5
F.	14	Frederik	7 50	11 45	Fuld ☺ Kl. 1.45' Form. ☾ formørket	Form.	11 43
L.	15	Leopold	O. E.			0 31	0 1
		Jeg priser Dig Fader, Matth. 11.					
S.	16	26 S. e. Trin.	5 47		Othenius	1 21	0 37
M.	17	Anianus	6 43			2 10	1 12
Ti.	18	Hesychius	7 44			2 58	1 46
O.	19	Elisabeth	8 48	11 46	⊙ op 7. 45' n. 3. 46' Tusmørket varer 48' ☾ i Apog.	3 45	2 23
T.	20	Volkmarus	9 54			4 30	3 0
F.	21	Mar. Ofr.	11 2			5 14	3 41
L.	22	Fr. Ferdin.	O. F.	. . .	Cecilia Sidste ☾ Kl. 5.16' Form.	5 57	4 30
		Christi Forklarelse, Matth. 17.					
S.	23	27 S. e. Trin.	0 11	11 47	Clemens	6 41	5 28
M.	24	Chrysogonus	1 22			7 25	6 39
Ti.	25	Catharina	2 36			8 11	7 51
O.	26	Conradus	3 52	11 48	⊙ op 7. 59' n. 3. 36' Tusmørket varer 50'	9 0	8 56
T.	27	Facundus	5 11			9 52	9 53
F.	28	Dr. S. Magd.	6 30			10 48	10 41
L.	29	Saturninus	N. E.	11 49	Ny ● Kl. 0. 32' Eftm.	11 48	11 26
		Jesu Indtog i Jerusalem, Matth. 21.					
S.	30	1 S. i Advent.	4 47	. . .	Chr. 6 Fødsel, Andreas Andersmisse	Eftm.	12 12

December eller Christmaaned har 31 Dage.

Dag	Navn	☾ N. E.	T. M.		☾ i Syd Eftm. T. M.	Høiv. T. M.
M. 1	Arnold	5 59	11 49	☾ i Perig.	1 51	0 34
Ti. 2	Bibiana	7 19	11 50		2 52	1 17
O. 3	Svend	8 42	. . .	⊙ op 8. 11′ n. 3. 29′ Tusmørket varer 51′	3 49	2 0
T. 4	Barbara	10 6			4 43	2 45
F. 5	Sabina	11 27	11 51		5 34	3 32
L. 6	Nicolaus	N. F.		Første ☽ Kl. 3. 43′ Form.	6 23	4 28
	Tegn i Sol og Maane, Luc. 21.					
S. 7	2 S. i Advent	0 45	11 52	Agathon	7 11	5 32
M. 8	Mariæ Undfg.	2 2			7 59	6 49
Ti. 9	Rudolph	3 17	11 53		8 47	8 5
O. 10	Judith	4 29	. . .	⊙ op 8. 21′ n. 3. 26′ Tusmørket varer 52′	9 36	9 9
T. 11	Damasus	5 38	11 54		10 25	10 3
F. 12	Epimachus	6 42			11 15	10 46
L. 13	Lucia	7 39		Fuld ☺ Kl. 7. 33′ Eftm.	Form.	11 25
	Johannes i Fængsel, Matth. 11.					
S. 14	3 S. i Advent	O. E.	11 55	Crispus	0 4	12 2
M. 15	Nicatius	5 32			0 53	0 20
Ti. 16	Lazarus	6 36	11 56		1 40	0 54
O. 17	Tamperdag	7 41	. . .	⊙ op 8. 28′ n. 3. 25′ Tusmørket varer 53′ Albina ☾ i Apog.	2 26	1 27
T. 18	Dr. Lovise	8 48	11 57		3 10	2 0
F. 19	Nemesius	9 56			3 53	2 33
L. 20	Abraham	11 5	11 58		4 36	3 8
	Johannes Vidnesbyrd, Joh. 1.					
S. 21	4 S. i Advent	O. F	. . .	Thomas Solhverv, korteste Dag 6 T. 56 M. Vinter beg.	5 19	3 46
M. 22	Japetus	0 14	11 59	Sidste ☾ Kl. 0. 18′ Form.	6 3	4 35
Ti. 23	Torlacus	1 28			6 49	5 33
O. 24	Adam	2 43	0 0	⊙ op 8. 32′ n. 3. 28′ Tusmørket varer 53′	7 38	6 48
T. 25	**Juledag**	4 0			8 31	8 9
F. 26	**St. Steph.**	5 17	0 1		9 27	9 21
L. 27	Joh. Evang.	6 30			10 28	10 23
	Simeon og Anna, Luc. 2.					
S. 28	S. m. J. o. N.	7 33	0 2	Børnedag Ny ☻ Kl. 11. 43′ Eftm.	11 30	11 15
M. 29	Noah	N. E.		☾ i Perig.	Eftm.	12 3
Ti. 30	David	6 14	0 3		1 34	0 26
O. 31	Sylvester	7 41	. . .	⊙ op 8. 32′ n. 3. 34′ Tusmørket varer 52′	2 32	1 8

Ugemarkeder og Torvedage.

Bogense, Torsdag; **Bredstedt**, hver Fredag fra Midten af October til Midten af November Slagteqvæg; **Ebeltoft**, Løverdag; **Fredericia**, Torsdag; **Grenaa**, Løverdag; **Hadersleben**, Mandag i Fastelavnsugen og hver Mandag i Fasten Heste, Mandag og Fredag i den 4de, 5te, 6te og 7de Uge efter Mikkelsdag Qvæg; **Hjørring**, første Løverdag i hver Maaned; **Hobro**, Fredag; **Holstebro**, Tirsdag; **Husum**, Torsdag fra 16de April til Pintse med magert Qvæg, Onsdag fra Midten af August til Advent med fedt Qvæg; **Kjøbenhavn**, hver 14de Dag om Onsdagen med Heste ved Trommesalen uden for Vesterport; **Kolding**, Tirsdag, hver Fredag i Fasten Heste og Qvæg; **Lemvig**, Løverdag; **Mariager**, Torsdag; **Nakskov**, hver Torsdag i Fasten Heste, Qvæg; **Randers**, Onsdag og Løverdag; **Ringkjøbing**, Onsdag; **Rudkjøbing**, Løverdag; **Skanderborg**, Tirsdag; **Storeheddinge**, Onsdag og Løverdag; **Sæby**, Tirsdag; **Sønderborg**, hver Tirsdag i Fasten Heste; **Tøndern**, hver Fredag fra Midten af April til Midten af Mai, fra Mikkelsdag til Mortensdag med Slagteqvæg; **Thisted**, Onsdag; **Varde**, Torsdag; **Veile**, Onsdag, hver Onsdag i Fasten Heste, Qvæg; **Viborg**, hver Løverdag fra 16de October til November Maaneds Udgang Slagteqvæg.

Markeder i Januar.

Aalborg, 21de Heste i 2 Dage; **Flensborg** (i Forstaden), 20de Qvæg; **Fredericia**, 22de Heste, Qvæg, Kram; **Frederiksborg** eller **Hillerød**, 15de Heste, Qvæg; **Frederikssund**, 31te Heste, Qvæg; **Garding**, 22de Kram i 4 Dage; **Hjørring**, 14de Heste i 3 Dage; **Holsted**, 7de Trævare ꝛc.; **Kolding**, 31te Kram, Haandværksvare, Heste, Kreature; **Langenhorn**, 10de; **Middelfart**, 29de Heste, Qvæg; **Niebüll**, 30te i 3 Dage Kram, Heste; **Nimtofte**, 8de Heste, Qvæg; **Nørre-Sundby**, 10de Heste, Qvæg; **Randers** 28de Heste, Qvæg; **Skive**, 7de Trævare, Heste, 14de Kram; **Slesvig**, 8de, 9de Heste **Viborg**, 21de Heste.

Februar.

Aalborg, 18de Heste i 2 Dage; **Aarhuus**, 26de Heste, Qvæg i 2 Dage; **Assens**, 6te, 20de Heste; **Bogense**, 4de, 18de Heste, Kjøbmandsvare; **Bredstedt**, 3—5te Heste, 6te Kram; **Cappeln**, 17de Heste, Qvæg; **Ebeltoft**, 18de Haandværksvare, Heste, Qvæg; **Eckernförde**, 3die Kram, Heste, Qvæg; **Faaborg**, 7de, 21de Heste; **Flensborg**, 24de, 25de Heste, Torsdagen forud et Formarked og Torsdagen derefter et Eftermarked; **Frederiksborg** eller **Hillerød**, 14de Heste, Qvæg; **Frederikssund**, 28de Heste, Qvæg; **Grenaa**, 14de Haandværksvare, Heste, Qvæg; **Hjørring**, 11te Heste i 3 Dage; **Hobro**, 21de; **Holstebro**, 5te Heste, Kram; **Holsted**, 28de Heste; **Kjerteminde**, 14de, 28de Heste, Qvæg; **Lügum-Kloster**, 20de i 3 Dage Heste, Qvæg; **Maribo**, 11te, 25de Heste, Qvæg; **Middelfart**, 5te, 19de Heste, Qvæg; **Nakskov**, 6te, 13de, 20de, 27de Heste, Qvæg; **Nyborg**, 13de, 27de Heste; **Nykjøbing paa Mors**, 4de Heste; **Odense**, 3die, 17de Heste, Qvæg; **Randers**, 4de i 8 Dage Kram, 25de Heste, Qvæg; **Rudkjøbing**, 10de, 24de Heste; **Saxkjøbing**, 18de Heste, Qvæg; **Skjelskør**, 26de;

Slesvig, 2—8de Kram, 19—20de Heste; Storeheddinge, 25de Kram, Heste, Qvæg; Svendborg, 12te, 26de Heste; Sæby, 12te Heste; Thisted, 6—7de Heste; Tøndern, 7de Slagteqvæg; Varde, 11te i 2 Dage Kram, Trævare; Veile, 5te, 12te, 19de, 26de Heste, Qvæg; Viborg, 18de Heste.

Marts.

Assens, 6te Heste; Bogense, 4de Heste, Kjøbmandsvare; Faaborg, 7de Heste; Flensborg, 3die i 8 Dage Kram; Fredericia, 11te; Frederiksborg eller Hillerød, 14de Heste, Qvæg; Frederikssund, 27de Heste, Qvæg; Hadersleben, 28de Qvæg, 31te Kram i 3 Dage; Holbæk, 12te, 26de Heste, Qvæg; Husum, 13de Heste; Kallundborg, 4de, 18de Heste, Qvæg; Kjerteminde, 14de Heste, Qvæg; Kjøge, 12te, 26de Heste, Qvæg; Kolding, 4de Kram, Heste, Qvæg; Lemvig, 18de Heste, Qvæg; Lille Nygaard, 28de Trævare; Lügum=Kloster, 3die Heste, Qvæg (Markedet begynder Søndag Eftermiddag); Logten=Kro, 26de Kreature: Maarupgaard Kro, 26de Kreature, Landproducter; Mariager, 12te Heste, Qvæg; Maribo, 11te Heste, Qvæg; Marstal, 17de Heste, afvexlende med Ærøeskjøbing; Middelfart, 5te Heste, Qvæg; Nakskov, 6te, 13de Heste, Qvæg; Nibe, 14de Heste, Qvæg, landlige Fabricata; Nordborg, 12te Kram: Nyborg, 13de Heste; Nykjøbing i Odsherred, 13de, 27de Heste, Qvæg; Næstved, 5te, 26de Heste, Qvæg; Odense, 3die Heste, Qvæg, 14de Kram; Præstø, 14de, 28de Heste, Qvæg; Ribe, 14de Heste; Ringkjøbing, 7de Kram, Heste; Ringsted, 11te Heste, Qvæg; Roeskilde, 7de, 28de Heste, Qvæg; Rudkjøbing, 10de Heste; Rødby, 18de; Saxkjøbing, 4de Heste, Qvæg; Skive, 13de Heste; Skjelskør, 7de, 28de Heste, Qvæg; Slagelse, 13de, 27de Heste, Qvæg; Sorø, 14de, 28de Heste, Qvæg; Stege, 3die Heste, Qvæg; Storeheddinge, 6te, 27de Heste, Qvæg; Svendborg, 12te Heste; Sæby, 12te Heste; Thise, 27de tillige med Heste, Qvæg; Varde, 11te i 2 Dage Kram, Trævare, 26de i 2 Dage Heste, Qvæg; Veile, 5te, 12te Heste, Qvæg; Vordingborg, 4de Heste, Qvæg; Ærøeskjøbing, 17de Heste, (afvexlende med Marstal).

April.

Bollersleben, 29de Qvæg, Heste; Braarup Hede, 23de Kram, Heste, Qvæg; Dalager, 8de Heste, Qvæg, Trævare; Eckernførde, 30te Qvæg; Foldingbro, 25de Qvæg, Markedet vedbliver til Løverdagmiddag Kl. 12; Frederiksborg eller Hillerød, 22de Heste, Qvæg, Kram; Frederikstadt, 25de Kram i 8 Dage; Frederikssund, 25de Heste, Kram; Hadersleben, 26de Qvæg; Hjørring, 29de Qvæg; Holbæk, 9de Heste, Qvæg; Holstebro, 22de Qvæg, Kram; Hoyer, 28de Qvæg, Heste, Træ; Kallundborg, 1ste Heste, Qvæg; Kjøge, 9de Heste, Qvæg; Kliplef, 4de Heste, Qvæg; Kolding, 29de Heste, Qvæg; Lundby, 16de Lærred, Havevare, Avlingsproducter; Lügum=Kloster, 2den Kram i 2 Dage; Manstrup, 25de Kram, landlige Fabricata; Nibe, 23de Korn, Kram, Heste; Nieblum, 18de Heste, Qvæg i 2 Dage; Nykjøbing i Odsherred, 10de Heste, Qvæg; Nykjøbing paa Falster, 29de Heste, Qvæg; Næstved, 2den Heste,

Qvæg; Nørre-Sundby, 22de Heste, Qvæg; Præstø, 11te Heste, Qvæg; Ribe, 29de Qvæg; Ringkjøbing, 15de Heste, Qvæg, Træ i 2 Dage; Ringsted, 1ste, 8de Heste, Qvæg; Roeskilde, 4de Heste, Qvæg; Schwabstedt, 25de Heste, Qvæg; Skjelskør, 4de Heste, Qvæg; Slagelse, 10de Heste, Qvæg; Slangerup, 1ste; Slesvig, 29de Qvæg; Sneiberg, 25de Qvæg, hjemmegjort Alenkram, Trævare; Sorø, 11te Heste, Qvæg; Storeheddinge, 3die Heste, Qvæg; Süderstapel, 22de Kram, Heste, Qvæg i 2 Dage; Sønderborg, 28de Qvæg; Sønderomme, 29de Heste, Qvæg, Bondevare; Tarm, 23de Heste, Qvæg, Kram, Trævare; Treya, 14de Heste, Qvæg; Tondern, 25de Slagteqvæg; Veile, 22de Heste, Qvæg; Viohl, 16de Kram, Fæ, Heste; Vordingborg, 1ste, Heste, Qvæg.

Mai.

Apenrade, 7de Qvæg; Arnis, 27de Heste, 28de Kram i 2 Dage; Bredstedt, 15de Kram; Broacker, 2den Kram, Heste, Qvæg i 2 Dage; Brohmühle paa Als, 16de Heste; Cappeln, 7de Kram i 2 Dage; Foldingbro, 9de Qvæg til Løverdag Kl. 12; Glücksborg, 27de Kram, Heste, Qvæg i 2 Dage; Hadersleben, 3die Qvæg; Hadsund, 8de, 9de Heste, Fæ, Korn, Trævare, hjemmegjort uldent Tøi, Pottemagervare, første Dag Sønden for Fjorden, anden Dag Nord for samme; Handewitt, 2den Heste, Qvæg; Hobro, 20de; Horsens, 7de Qvæg; Husum, 13de Heste i 2 Dage, 18de Kram, Uld i 8 Dage; Kjøge, 20de; Kolding, 14de Kram; Leck, 5te Kram, Qvæg, Trævare; Mariager, 14de sædvanlige Vare; Næstved, 16de Heste, Qvæg; Nørre Collemorten, 20de alleslags Kreaturer; Nørre Sundby, 14de Trævare; Ribe, 7de Kram, Trævare; Roeskilde, 14de Heste, Qvæg; Rye, 6te Heste, Qvæg; Skagen, 30te Kram; Skanderborg, 28de Kram, Qvæg; Skive, 16de Heste, Qvæg; Slangerup, 9de; Slesvig, 6te, 13de Qvæg; Sæby, 29de Heste; Sønderborg, 9de Qvæg, 22de Kram i 2 Dage; Tondern, 2den og 9de Slagteqvæg, 15de i 3 Dage Kram, tillige Uld; Tønning, 4de Kram i 8 Dage, 13—16de et Uldmarked; Varde, 6te Heste, Qvæg; Veile, 7de Kram; Viborg, 8de Qvæg; Vindерslev, 8de Heste, Qvæg, Kram; Wyck, 2den i 8 Dage Kram.

Juni.

Aalborg, 11te i 3 Dage; Assens, 24de Kram; Burg, 30te Skomagerarbeide, Heste; Dronninglund eller Hjallerup, 3die Heste, 25de Kram, Trævare; Eckernförde, 16de i 8 Dage Kram, de første Dage tillige Heste og Qvæg; Faaborg, 17de Kram; Fredericia, 20de; Frederiksborg eller Hillerød, 24de; Garding, 18de i 4 Dage Kram; Give, 26de; Helsingør, 3die Heste; Hjembæk, 20de; Holbæk, 6te Heste, Qvæg, Kram, Haandværks- og Skovbovare; Holmgaards Birk, 3die Træ- og Kornvare; Horsens, 13de sædvanlige Vare; Houby, 20de; Kallundborg, 17de tillige Uld i 3 Dage; Kjerteminde, 12te Kram; Korsør, 10de Kram, Heste, Qvæg; Langenhorn, 17de; Lemvig, 4de Heste, Qvæg; Lügum Kloster, 13de Heste, Qvæg i 2 Dage; Løgstør, 4de Kram, Trævare; Løgten Kro, 25de Kreature; Maarupgaard Kro, 24de Kreature, Landproducter; Ma-

ribo, 13de Kram, Heste, Qvæg; **Middelfart**, 27de Kram; **Mogenstrup**, 20de; **Niebüll**, 24de i 3 Dage Kram, Heste; **Nykjøbing i Odsherred**, 3die tilligemed Heste; **Nykjøbing paa Mors**, 10de Heste, Qvæg; **Præstø**, 6te Kram; **Ribe**, 17de Kram, Trævare; **Ringkjøbing**, 10de Kram, Heste; **Ringsted**, 13de; **Rudkjøbing**, 20de Kram; **Sjørup**, 4de Kram, Træ- og Kornvare; **Skive**, 6te Kram, Heste, Qvæg; **Skjelskør**, 19de i 2 Dage; **Slangerup**, 10de; **Sorø**, 27de; **Stubbekjøbing**, 24de; **Thisted**, 5te Heste, Qvæg; **Varde**, 26de Kram, Trævare i 2 Dage; **Vestervig**, 24de Heste, Qvæg; **Viborg**, 24de i 3 Dage; **Ærøeskjøbing**, 23de Kram.

Juli.

Aarhuus, 8de i 2 Dage Heste, 29de i 3 Dage Kram; **Apenrade**, 21de i 3 Dage Heste, 24de i 3 Dage Kram; **Bogense**, 2den Kram; **Bredstedt**, 31te Kram; **Dünewitt**, 14de Heste, Qvæg; **Ebeltoft**, 1ste Haandværksvare, Heste, Qvæg; **Frederikshavn**, 15de Kram og andre Vare; **Frederiksstadt**, 22de Heste i 2 Dage; **Frederikssund**, 15de Kram; **Grenaa**, 8de Haandværksvare, Heste, Qvæg; **Hadersleben**, 25de Kram og Fisk i 3 Dage; **Hjørring**, 18de Kram; **Holstebro**, 1ste Kram i 2 Dage; **Kjøge**, 29de; **Knudstrup Kro**, 2den; **Kolding**, 23de; **Lemvig**, 10de Heste, Qvæg, Kram, Trævare; **Mariager**, 16de sædvanlige Vare; **Marstal** 7de Heste, afverlende med Ærøeskjøbing; **Navn Sø**, 11te Heste, Qvæg, Landbovare; **Nyborg**, 4de Kram; **Nykjøbing paa Falster**, 16de Kram; **Nykjøbing paa Mors**, 16de i 2 Dage Kram Heste, Qvæg; **Odense**, 15de Kram; **Randers**, 3die og 4de Heste, Qvæg, Uld; **Ribe**, 15de Heste, 31te Qvæg; **Rødby**, 1ste; **Saltenby**, 9de Kram, Haandværksvare, Trævare, Heste, Qvæg; **Saxkjøbing**, 8de; **Skanderborg**, 25de Kram, Qvæg; **Slagelse**, 2den, **Süderbrarup**, 28de i 3 Dage Kram, Heste; **Svendborg**, 22de Kram; **Sæby**, 10de Kram; **Søndersø**, 8de Hønsemarked; **Thisted**, 3die Kram; **Vordingborg**, 9de Heste, Kram; **Ærøeskjøbing**, 7de Heste, afverlende med Marstal; **Øsløs**, 8de Heste, Kram, Trævare.

August.

Dalager, 28de Heste, Qvæg, Kram; **Fredericia**, 12te; **Langenhorn**, 25de Kram, Heste, Qvæg, Trævare; **Lemvig**, 1ste Heste, Qvæg, Kram, Trævare; **Lügum Kloster**, 21de i 3 Dage Heste, Qvæg; **Ringkjøbing**, 5te Heste, Qvæg; **Skive**, 7de Kram, Heste, Qvæg; **Sønderborg**, 11te, 12te Kram; **Tondern**, 4de Slagteqvæg; **Tønning**, 19de Heste; **Ulfkjær**, 21de Heste, Qvæg, Trævare, Fisk; **Vorbasse**, 6te Qvæg og andre Vare.

September.

Aalborg, 18de Honning og Vædder; **Braarup Hede**, 17de Kram, Heste, Qvæg; **Brohmühle**, paa Als, 18de Heste; **Eckernførde**, 30te i 8 Dage Kram, de første Dage tillige Heste, Qvæg; **Egeskov**, 23de Kram, Heste, Qvæg, Korn og Fedevare; **Flensborg** i Forstaden, 10de Qvæg; **Frederiksstadt**, 5te i 8 Dage Kram; **Glücksborg**, 25de, 26de Kram, Heste, Qvæg; **Grenaa**, 26de Haandværksvare, Heste, Qvæg;

Haderslebeu, 22de i 3 Dage Kram, tillige Qvæg; Handewitt, 29de Qvæg, Heste; Hobro, 16de; Holmgaards Birk, 19de Kreature, hjemmegjorte Alenvare; Holstebro, 16de Qvæg; Horsens, 25de sædvanlige Vare; Husum, 15de Heste, 21de i 8 Dage Kram; Kallundborg, 24de Heste, Qvæg, Skovbovare; Kliplef, 15de Heste, Qvæg; Korsør, 16de Kram, Heste, Qvæg; Leerup, 16de i 2 Dage Kram, Heste, Qvæg; Lundby, 2den Heste, Fæ. Kram; Maarupgaard Kro, 30te Kreature og Landproducter; Mariager, 17de sædvanlige Vare; Middelfart, 12te Kram, Heste, Qvæg, Korn, Fedevare; Nibe, 24de Korn, Kram; Nordborg, 22de Kram; Nysted, 19de; Næstved, 9de; Ribe, 16de Kram, Trævare; Ringsted, 23de; Roeskilde, 16de; Saltenby, 30te Kram, Haandværks- og Trævare, Heste, Qvæg; Skagen, 26de Heste, Qvæg; Skanderborg, 9de Kram, Qvæg; Skive, 26de Qvæg, 30te Rugmarked; Skjelskjør, 19de Kram, Heste, Qvæg, Frugt; Slagelse, 2den Heste, Qvæg; Slesvig, 1ste i 8 Dage Kram, 5te og 6te Heste; Storeheddinge, 26de Kram, Heste; Sønderborg, 12te Heste, 30te i 2 Dage Kram; Tondern, 3die Slagteqvæg, 29de i 3 Dage tillige Humle; Tønning, 15de Kram i 8 Dage; Varde, 9de i 2 Dage Heste, Qvæg, 25de i 2 Dage Kram; Vesterbrønderslev, 10de Heste, Qvæg; Vestervig, 23de Heste, Qvæg; Veile, 16de Heste, Qvæg; Viborg, 23de Kram, Trævare; Viöhl, 8de Kram, Qvæg, Heste; Ølstvad Kro, 5te Heste.

October.

Aalborg, 15de i 3 Dage Qvæg; Aarhuus, 16de Qvæg; Apenrade, 20de i 3 Dage Qvæg, 23de i 3 Dage Kram; Assens, 3die Lam, Gæs, 24de Kram, Heste, Korn, Fedevare, Qvæg; Asping, 1ste Heste, Qvæg, Kram, Trævare; Bjørnsholm, 1ste; Bogense, 21de Kram, Heste, Qvæg, Korn, og Fedevare; Burg, 15de i 4 Dage Kram; Cappeln, 22de og 23de Kram; Christianshede, 28de i 2 Dage Lærred, Havevare, Avlingsprodukter; Dronninglund eller Hjallerup, 21de Qvæg; Ebeltoft, 1ste Haandværksvare, Heste, Qvæg; Faaborg, 7de Lam, Gæs, 28de Kram, Heste, Qvæg, Korn, Fedevare; Flensborg, 9de i 8 Dage Kram, 28de Heste, Torsdagen forud Formarked, Torsdagen dernæst Eftermarked; Frederiksborg eller Hillerød, 31te; Frederikshavn, 10de Heste, Qvæg; Frederikssund, 28de Kram, Heste, Qvæg; Garding, 21de, 28de Qvæg; Hadsund, 2den og 3die Heste, Qvæg, Korn, Trævare, hjemmegjort uldent Tøi, Pottemagervare. Markedet holdes den første Dag paa den søndre Side, anden Dag paa den nordre Side af Fjorden; Halsby, 22de Kram, Trævare, tilligemed Heste og Qvæg; Helsingør, 22de Qvæg; Herrebergbæk, 14de Qvæg, Trævare; Hjørring, 17de Slagteqvæg; Hobro, 21de; Holbæk, 8de Qvæg; Holstebro, 9de Qvæg, Kram; Hoyer, 23de Qvæg, Heste, Træ; Kjerteminde, 17de Kram, Heste, Qvæg, Korn, Fedevare; Kjøge, 31te; Knudstrup Kro, 14de i 2 Dage Bondekram; Kolding, 7de Kram, Qvæg; Korsøer, 14de Kram, Heste, Qvæg; Leck, 2den i 3 Dage Kram, Qvæg, Træ; Lemvig, 14de Heste, Qvæg, Kram, Trævare; Læsø, 9de i 2 Dage Heste, Kram, uldne og fede Vare; Løgstør, 7de Kram, Trævare, 21de Qvæg; Løgten Kro, 24de Kreature; Løkken,

2den Qvæg; **Mariager**, 8de sædvanlige Vare; **Maribo**, 28de Kram; **Marstal**, 23de Heste, Qvæg, afvexlende med Ærø. **Middelfart**, 31te Føde- og Fedevare; **Nibe**, 10de Qvæg og landlige Fabrikata; **Nordborg**, 31te Qvæg; **Nyborg**, 16de Kram, Heste, Qvæg, Korn og Fedevare; **Nykjøbing i Odsherred**, 14de tillige Heste og Qvæg; **Nykjøbing paa Falster**, 7de Kram; **Nykjøbing paa Mors**, 9de, 30te Slagtehøveder og Gæs; **Nørre Collemorten**, 21de alleslags Kreaturer; **Nørre Sundby**, 14de Slagtehøveder; **Odense**, 3die Kram (kun for Odense og Nyborgs Handlende); **Præstø**, 21de, 22de Kram, Qvæg; **Randers**, 14de alleslags Vare, tillige Uldmarked; **Ribe**, 15de Heste, 21de, 24de, 28de Qvæg; **Ringkjøbing**, 7de Kram, Heste, 21de i 3 Dage Kram, Heste, Qvæg; **Roeskilde**, 21de; **Rudkjøbing**, 30te Kram, Heste, Qvæg, Korn og Fedevare; **Rødby**, 24de; **Saxkjøbing**, 1ste; **Sjørup**, 3die Kreatnre og Landbovare; **Skanderborg**, 22de Kram, Qvæg; **Skjelskjør**, 24de Heste, Qvæg, Victualier; **Slesvig**, 24de, 31te Qvæg; **Stege**, 14de Kram, Heste, Qvæg; **Süderstapel**, 6te og 7de Kram, Heste, Qvæg; **Svendborg**, 14de Lam, Gæs; **Sæby**, 7de Slagteqvæg, 23de Kram; **Sønderborg**, 22de, 23de Qvæg; **Sønderomme**, 31te Heste, Qvæg, Bondevare; **Tarm**, 17de Heste Qvæg, Kram, Træ; **Thisted**, 8de Kram; **Thyholm**, 3die Heste, Qvæg, Træ- og Alenvare; **Tudse**, 1ste Gaasemarked; **Tyrsting**, 8de Heste, Qvæg; **Tøndern**, 3die, 10de, 17de, 24de, 31te Slagteqvæg; **Tønning**, 20de, 27de Qvæg; **Varde**, 23de Heste, Qvæg; **Veile**, 15de Kram, 29de Heste, Qvæg; **Viborg**, 23de Qvæg; **Vinderslev**, 2den Heste, Qvæg, Kram; **Vordingborg**, 16de Heste, Kram, 30te Heste, Qvæg; **Wyck**, 16de i 8 Dage Kram, 16de og 17de tillige Heste; **Ærøeskjøbing**, 16de Kram, 23de Heste, Qvæg, afvexlende med Marstal.

November.

Apenrade, 6te Qvæg; **Bollersleben**, 10de Heste, Qvæg; **Broacker**, 3die og 4de Kram, Heste, Qvæg; **Fredericia**, 5te Heste, Qvæg, Kram; **Garding**, 4de og 11te Qvæg; **Hobro**, 11te; **Holbæk**, 25de; **Holstebro**, 5te Qvæg; **Holsted**, 20de Heste; **Kallundborg**, 4de Heste, Qvæg; **Kolding**, 4de Qvæg; **Lemvig**, 11te Heste, Qvæg, Kram, Trævare; **Maribo**, 5te Heste, Qvæg; **Nibe**, 4de Qvæg; **Nimtofte**, 6te Heste, Qvæg; **Nykjøbing paa Falster**, 11te Heste, Qvæg; **Nysted**, 4de; **Næstved**, 14de; **Odense**, 6te Heste, Qvæg, Korn og Fedevare; **Ribe**, 4de Qvæg og hvad Bonden til sin Avlingsdrift behøver, 11te Qvæg; **Ringsted**, 18de; **Rye**, 4de Heste, Qvæg; **Saxkjøbing**, 7de Heste, Qvæg; **Skive**, 6te Heste, Qvæg, Gæs, Trævare; **Slagelse**, 11te; **Slangerup**, 27de; **Slesvig**, 7de, Qvæg; **Sorø**, 5te; **Svendborg**, 4de Kram, Heste, Qvæg, Korn og Fedevare; **Tøndern**, 7de Slagteqvæg; **Tønning**, 3die, 10de Qvæg.

December.

Aalborg, 4de Heste, Qvæg; **Aarhuus**, 15de, 2 Dage Heste; **Apenrade**, 16de, 17de Heste; **Maarupgaard Kro**, 30te Kreature, Landproducter; **Nørre-Sundby**, 5te Heste, Qvæg; **Præstø**, 15de, 16de; **Randers**, 9de, 10de Heste; **Varde**, 17de Kram, Trævare.

Denne Kalender indeholder samtlige Angivelser, som findes i den almindelige Almanak, som Universitetet udgiver, og tillige Maanens Culmination eller dens Komme i Syd og **Høivande**, hvilket er ansat for hver enkelt Dag i Maaneden, udfor Datum.

Mellem to paa hinanden følgende Culminationer af Maanen er med et Middeltal 24 T. 50 Min.; saaledes vil i et Maaneløb eller omtrent een Gang hver Maaned være en Dag, hvor Maanen ikke culminerer, saaledes i Januar den 23de, da paa Culminationen den 22de Kl. 11 T. 38 Min. følger Culminationen den 24de Kl. 0 T. 25 Min.; ud for den 23de staaer derfor "Form." for at tilkjendegive, at man her gaaer over fra Eftermiddags-Timer til Formiddags-Timer; hvor man gaaer over fra Form. til Efterm., er dette ligeledes betegnet med "Eftm.", f. Ex. den 8de Jan., men her er et Culminationsklokkeslet udeladt, som stedse dog er omtrent ved Middagstid, eller kan findes nøiere ved at tage Mellemtallet mellem foregaaende og efterfølgende Dags Culminationstider, altsaa her Kl. 0 T 13 Min. Efterm.

For at skaffe Plads til hiin Rubrik, er Høivande kun ansat een Gang i Døgnet, ligesom i den almindelige Almanak, dog kan man herved finde med tilstrækkelig Nøiagtighed baade Høivande (Flod) og Lavvande (Ebbe) for de to Gange i Døgnet, dette ordentligviis indtræffer; der er nemlig med et Middeltal 12 Timer 25 Minuter mellem ethvert Høivande og det følgende eller foregaaende, ligeledes 12 T. 25 Min. fra Lavvande til efterfølgende Lavvande.

Beregningen er anstillet for Jyllands frie Vestkyst. For andre Steder maa man lægge Mærke til **Havnetiden**, som er det Antal Timer og Minutter, der skal tillægges for hver Sted, for at finde sammes Høivande. **Ebben** indtræder 5—8 Timer efter Floden eller Høivande, forskjelligt for de forskjellige Steder, efter Vestkystens Beskaffenhed. Efterstaaende Tabel indeholder Havnetiden og Tallet for Ebben for flere Steder paa Vestkysten.

	Havnetid.		Ebbe.	
	T.	M.	T.	M.
Agger	4	9	5	19
Torskminde	3	34	5	35
Nymindegab	2	41	5	48
Blaavands Huk	1	44	6	8
Hjerting	2	45	6	5
Nordby paa Fanø	3	2	6	4
Fanøes Vestkyst	1	31	6	10
Sønderhoe	2	22	6	42
List	2	21	6	15
Høier Canal	3	19	6	36
Sydvesthorn	2	43	7	36
Dagebüll	2	19	6	54
Wyck	2	21	6	21
Amrum	1	19	6	49
Seesand	0	50	6	54
Bongstel	2	13	6	38

	Havnetid.		Ebbe.	
	T.	M.	T.	M.
Bordlumsiel Sluse	2	42	8	37
Pelworm	1	57	6	14
Süderoog	1	10	6	44
Husum Havn	2	36	7	25
Ording	0	45	7	25
Rendsburg	7	42	7	18
Friederichsstadt	2	37	7	34
Tønning	2	1	7	11
Wollerwick	1	14	6	45
Blauort Sand	0	38	6	31
Norderpiep	0	50	6	18
Büsum, udenfor Havnen	1	21	6	15
Meldorf	1	32	7	45
Dicksander Gat, ved Sydenden af Flackstrømmen	1	1	6	50
Curhaven	1	8	6	53
Braunsbüttel	1	58	7	14
Glückstadt	3	9	7	13
Pin Aue	3	47	7	34
Twilenfleth	3	57	7	27
Schulau	5	35	7	32
Blankenese	4	44	7	36
Altona	5	19	7	50

Vi bestemme nu Flod og Ebbe for et givet Sted efter følgende Regler:

1) Til Kalenderens Tal for Høivande lægges Havnetiden for det givne Sted;

2) Er denne Sum under 12 Timer, er det Formiddag;

3) Er Summen over 12 Timer, drages 12 Timer fra, og Resten bliver da et Eftermiddags-Klokkeslet;

4) Føies til det saaledes fundne Klokkeslet det Tal, som staaer i Tabellen under Rubriken "Ebbe", vil Klokkeslettet for det følgende Lavvande findes, fra hvilket Klokkeslet dog, hvis det overskrider 12 Timer, fradrages 12 Timer, og haves da Lavvande den paafølgende Eftermiddag eller næste Dags Formiddag.

5) Føies 12 Tim. 25 Min. findes næste Høivande eller Lavvande, hvilket, ved at bortkaste de 12 Timer, overføres til Eftermiddag eller næste Dags Formiddag.

Exempel. At finde Klokkeslet for Høivande og Lavvande den 11te Januar 1845 for **Agger**.

Kalenderen giver Høivande 11te Jan.	Kl. 1 T.	34 M.	Efterm.
Aggers Havnetid	— 4 —	9 —	
Altsaa i Agger Høivande 11te Jan.	Kl. 5 T.	43 M.	Form.
For Agger Ebbe	— 5 —	19 —	
Lavvande 11te Jan.	Kl. 11 T.	2 M.	Form.

Atter Høivande efter 12 Timer 25 Minuter.

Altsaa Høivande . . . . Kl. 18 T. 8 M.

Træk fra . . 12

Høivande 11te Januar. . . . . Kl. 6 T. 8 M. Efterm.

Ligeledes Lavvande 11te Jan. . . . . — 11 — 27 — Efterm.

Omhyggelige Jagttagelser have viist, at Havnetiden egentligen skulde forøges med 12 Timer, men Kalenderens Tal for den frie Vestkyst formindskes 12 Timer, hvilke to Rettelser tildeels ophæve hinanden.

Flodhøiden vil forøges eller Vandet stiger høiere, naar Maanen kommer Jorden nærmer, altsaa naar ☾ er i Perig. (Perigæum), formindskes, naar ☾ er i Apog. (Apogæum); ligeledes vil Forskjel i Solens Afstand virke noget paa samme, saaledes at Flodhøiden bliver større, naar Jorden er Solen nærmest eller i Perihelium, altsaa i Begyndelsen af Januar; mindre, naar Solen er i Aphelium eller i størst Afstand, altsaa i Begyndelsen af Juli. Maanen og Solen udøve endvidere deres fulde Virkning, ikkun naar de staae i Æquatoren, altsaa naar Solen er i Jævndøgn. Flodhøiden er endvidere størst i Syzygium (Fuldmaane og Nymaane); thi da forener Solens Virkning sig med Maanens, mindst i Qvarteerskifterne; thi da virke Maane og Sol modsat, d. e. det af Maanen bevirkede Høivande træffer sammen med det Lavvande, som er Resultatet af Solens Virkning. Imidlertid er det først det tredie eller fjerde Høivande efter Nymaane eller Fuldmaane, hvorpaa begge Himmellegemers forenede Virkning opnaaer sin fulde Høide. Dog heftige Paalandsvinde forandre i endnu høiere Grad Høivande og kunne væsentligt forøge sammes ofte voldsomme Virkninger.

Fødselsdagene af de danske Konger og Dronninger efter 1660 ere her anførte, ligesom ogsaa de Mærkedage, som Almuen endnu tillægger en særegen Betydning. Søndagenes Evangelier ere angivne ovenfor hver Uge.

Alle her angivne Klokkeslet ere **Middeltid**, d. e. den Tid, som rigtigen gaaende Uhre angive; Tallene udfor Mellemrubriken, der angiver Maanens Opgang og Nedgang, ere det Klokkeslet, til hvilket Solen kommer i Syd, altsaa da Solskiven viser Middag. 1ste Januar har saaledes 0 T. 4 M., hvilket tilkjendegiver, at et rigtigt Uhr skal, naar Skyggen falder paa Solskivens Middagsstreg, være 4 Min. over Kl. 12. Stundom er det Middag før Kl. 12, f. Ex. 1ste November Kl. 11, 44 Min., altsaa 16 Min. før Kl. 12; til andre Tider omtrent ligesaa meget efter Kl. 12, f. Ex. den 9de Februar findes 0 T. 15 M., d. e. Middag paa Solskiven indtræffer 15 Min. efter Kl. 12. Man kan saaledes kun rigtigt stille sit Uhr efter Solen eller Solskiven, naar behørigt Hensyn tages til disse Tal. Fire Gange om Aaret, hvor i Kalenderen staaer 0 T. 0 Min. er Kl. 12 just Middag, nemlig den 14de April, den 13de Juni, den 30te August og den 24de December.

Solens Opgang og Nedgang er angivet ligeledes i Middeltid for Onsdag eller Midten af hver Uge. Da Solen om Sommeren staaer paa de nordligere Steder tidligere op og gaaer sildigere ned; modsat derimod paa de sydligere Steder, hvorimod den paa disse staaer tidligere op om Vinteren, gaaer sildigere ned, maa til hine Klokkeslet, der gjælde for Kjøbenhavn, anbringes for de nordligere og sydligere Steder en Rettelse, som indeholdes i efterstaaende Tabel.

IV. Solformørkelse, foraarsaget af Nymaane den 31te October. Den bliver central og ringformig; men sees ikke hos os eller noget Sted i Europa; fornemmeligen viser den sig i Sydhavet og Australlandene.

V. Maaneformørkelse ved Fuldmaane den 14de November. Formørkelsen begynder strax efter Midnat Kl. 0, 1 Min., er paa sit Høieste Kl. 1, 40 Min. Form., da næsten 11 Tolvtedele af Maanen ere bedækkede af Jordens Skygge, ophører Kl. 3, 18 Min. Form. Da Formørkelsen overalt, hvor Maanen er oppe, viser sig lige, vil denne Formørkelse sees over hele Danmark, men kun til forskjellige Klokkeslet, efter Stedernes mere østlige eller vestlige Beliggenhed; for **Rønne** paa Bornholm bliver saaledes 9 Min. at tilføie, for **Ribe** 15 Min. at fradrage de anførte Klokkeslet.

Bøger, passende for Sognebibliotheker og til Læsning for Menigmand.

(Nedenstaaende Skrifter, der ere udkomne paa **Fred. Frølunds & Flinchs** Forlag, ere til de vedføiede Priser at erholde i alle Landets Boglader, saavelsom i Forlagshandelen, Pilestræde 84, 3die Sal.)

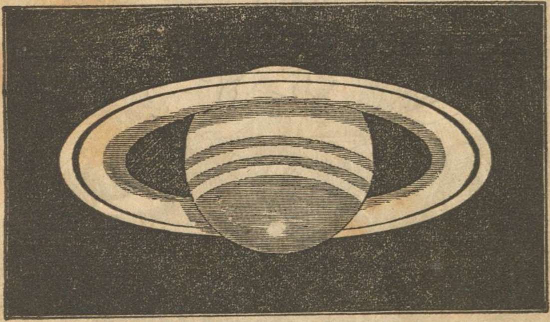

1. **De vigtigste af Astronomiens Hovedlærdomme, populært fremsatte af C. A. v. Schumacher**; indbunden 1 Rbd. 16 ß. — Denne Bog gjør os bekjendt med de forskjellige Himmellegemer: Jorden, Solen, Maanen og Stjernerne, deres Beskaffenhed, Størrelse, Bevægelse, Udseende, Sol- og Maaneformørkelser o. s. v. Fremstillingen i Bogen oplyses af 56 **Træsnit**, af hvilke her er aftrykt et som Prøve. Det forestiller Planeten Saturnus, saaledes som denne viser sig for en god Kikkert.
2. **Ser Prædikener over Salomons Høisang**, af Dr. **Krumacher**, oversat paa Dansk af **Eiler Richter**; indhæftet 40 ß.
3. **Fedor og Lovise, eller Menneskenes Pligter mod Dyrene**; indb. 64 ß. — Denne Bog er ikke nogen tør Pligtlære, men en interessant Fortælling, afdeelt i 20 Kapitler. Det kongelige Landhuusholdningsselskab har heraf kjøbt endeel Exemplarer til Uddeling.

(Fortsat paa sidste Side.)

Paaske-Sang.

(Af Grundtvigs Sangværk).

Solen sortned', der han blegned',
Som os kjøbte ved sit Blod;
Graven skinned', Mørket segned',
Da forklaret han opstod;
Ton vor Lovsang høit i Sky
Sødt i Paaske-Morgengry:
Jesus Kristus er opstanden!
Evig lever Guddoms-Manden!

Ja han lever Guddoms-Manden,
Sprængte er nu Dødens Baand!
Han er visselig opstanden,
Hvert hans Ord er Liv og Aand!
Bod vi fik for alle Savn;
Staaer nu op i Jesu Navn!
Alle Herrens Dvaledøde
Med den gyldne Morgenrøde!

Stander op og seer Guds Finger
I den klare Videkrands!
Iler did paa Ørne-Vinger,
Hvor han straaler i sin Glands!
Iler did i Herrens Fjed,
Hvor han os beredte Sted,
Hvor sig aabner i det Høie
Himlens Dyb for Støvets Øie.

Tag det sorte Kors fra Graven!
Plant en Lillje, hvor det stod!
Ved hvert Skridt i Dødninghaven
Blomster spire for vor Fod;
Engle-Tungen paa vor Grav
Over brudte Vandringsstav
Synger sødt om Himmelfreden,
Den vi aldrig fandt herneden.

Om Luftens Tryk.

Folk, som ikke have haft Leilighed til at blive gjorte opmærksomme paa, at det forholder sig anderledes, eller som ei have tænkt derover, forestille sig almindelig Luften næsten som et Intet, og ethvert Rum, hvori der ei findes andet end Luft, forestille de sig som aldeles tomt, og kalde det ogsaa saaledes. Men heri tage de feil: Luften er nemlig ligesaavel en virkelig tilværende Ting eller et Legeme, som f. Ex. en Steen eller et Træ; den indtager ogsaa ligesaavel som de et vist Rum, skjøndt den lader sig meget betydeligt sammentrykke; ogsaa har den en vis Vægt, og den Vægt, som hele den Luftmasse, eller Atmosphæren, som omgiver vor Jord, udøver paa de Dele, som ligge under den, er meget betydeligt. Saaledes udholder f. Ex. det menneskelige Legeme, hvis Overflade kan anslaaes omtrent til 15 Quadratfod, et Tryk af over 30000 ℔. At vi ikke mærke dette Tryk, kommer deels deraf, at vi lige fra vor Fødsel ere vante dertil, deels dog især fordi den Luft, som indeholdes i vort Legeme, holder Modvægt mod den udvortes Luft. — Hvor der derimod paa een eller anden Maade frembringes et mere eller mindre lufttomt Rum, der viser Atmosphærens Tryk sig tydelig; og benyttes meget ofte i det daglige Liv. Jeg vil her omtale nogle Instrumenter, hvis Virksomhed grunder sig paa Atmosphærens Tryk.

1) **Stikhæverten** er et paa Midten buget eller udvidet huult Rør, af Glas eller Metal, som til begge Ender løber ud i et tyndt aabent Rør, og benyttes til at skaffe en draabebar Flydenhed fra et Kar i et andet. Dypper jeg den ned i Vand eller en anden Flydenhed og slutter, medens den endnu staaer i denne Flydenhed, dens øverste Aabning til med en Finger og derpaa atter drager den op af Vandet, da forbliver alt Vandet, med Undtagelse af nogle faa Draaber, hængende i den, uagtet det dog har Leilighed til at undvige gjennem den underste Aabning. At Luftens Tryk er den eneste Aarsag til dette Phænomen, er udenfor al Tvivl; thi i samme Øieblik, som jeg ophæver Lukket for den øverste Ende, begynder Vandet at løbe, men holder atter op, naar Aabningen atter lukkes. Men hvorfor udflyde dog nogle Draaber? Dette er en Virkning af den Luft, som er i det øverste, ikke med Vand opfyldte Rum, og som i Begyndelsen trykker ligesaa stærkt som den ydre Luft. Jeg kan forebygge saagodt som al Udflydning ved, før jeg tilslutter den øverste Ende, at suge nogen Luft ud.

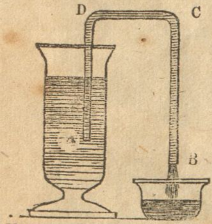

2) **Sugehæverten**, eller den sammensatte Hævert er et togrenet Rør, som med den ene Ende staaer i den Vædske, man vil udbringe af et Kar. Dette Rør kan fyldes ved Sugning, eller ogsaa ligefrem med Vædsken, og derpaa bringes i en passende Stilling. Dersom nu Lufttrykket ikke var, saa vilde Flydenheden i Røret skilles ad, og løbe hver til Side, men dette forbyder Lufttrykket; thi skiltes Flydenheden ad, saa fremkom der et lufttomt Rum i Røret; Flydenheden i Røret AD CB er derfor at betragte som een sammenhængende, bevægelig Masse, med to modsatte Bevægelser. Den Deel af Flydenhedssøilen, som befinder sig under Vandspeilet i Karret, bæres af den omgivende Flydenhed, og det er saaledes kun Trykket af Søilen over Vandspeilet, der bliver tilovers som bevægende Kraft. I Grenen CB derimod er den bevægende Kraft en Flydenhedssøile af hele Grenens Længde, og Trykket er altsaa betydeligt større i Retningen CB end i Retningen AD, saa at Flydenheden maa løbe ud af Røret CB og vedbliver at løbe, indtil Vandspeilet i Karret er sunket ned til en ret Linie med B, hvor de bevægende Kræfter ere ligestore.

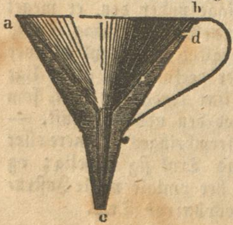

3) **Trylletragten.** Dette Instrument er egentlig en skjult Stikhævert, og bestaaer af 2 i hinanden indskudte Tragter, som lade et temmelig betydeligt Rum tilbage mellem sig; under Grebet befinder sig et lille Hul, der ligesom Aabningen ved Basis, sætter den ydre Luft i Forbindelse med det indre Rum mellem de tvende Tragters Vægge. Paa hosstaaende Figur abc betegner c Aabningen ved Foden og d den anden Aabning under Grebet. Dypper

jeg nu Tragten ned i Vand, saa vil foruden Tragtens inderste Rum ogsaa det andet forhen omtalte Mellemrum fyldes med Vand; og naar jeg nu drager Tragten op af Vandet, da vil Vandet i det inderste Rum løbe ud; derimod vil Vandet i Mellemrummet, naar jeg lægger min Finger paa Hullet d, ligesaa lidt kunne løbe ud, som Vandet i Stikhæverten, naar jeg har tillukket dens øverste Ende. Hvorimod jeg kan, medens Andre ikke ane, at der endnu er Vand i Tragten, efter eget Tykke faae den til at give Vand fra sig ved at tildække eller atter aabne Hullet d. Vil jeg først dyppe Tragten i Viin og derpaa, idet jeg dog stedse sørger for, at det lille Hul d er lufttæt tilsluttet, i Vand: saa vil jeg ligesaa let faae Tragten til at give Viin fra sig som forhen Vand; og naar nu Neddypningen i Vinen er skeet saaledes, at Ingen har mærket det, vil dette Phænomen forekomme Mange forunderligt.

4) **Trylle- eller Fixeerbægeret.** Dette Instrument ligner i Figur et Drikkebæger, og hører blandt de konstigt indrettede Kar, mellem hvis dobbelte Vægge en Sugehævert er skjult, af hvis Been det ene er befæstet nærved Bægerets Bund, det andet i Bægerets Fod. Gyder jeg nu Vand i det, saa træder dette ogsaa strax ind i det kortere Been, og det nøiagtigt saa høit som i Bægeret selv. Det længere Been vedbliver imidlertid at være tomt, og først, naar der er kommet saa meget Vand i Bægeret, at det stiger op til Sugehævertens høieste Punkt, fyldes ogsaa strax det længere Been; men giver da ogsaa næsten øieblikkelig alt det, som Bægeret har modtaget, fra sig gjennem sin underste Aabning. At den skjulte Hævert maa vedblive saalænge at løbe, indtil Vandet er sunket under Hullet i det kortere Been, fremgaaer af Betragtningen over den synlige Hævert.

Staae hævertagtige Kanaler under Jorden i Forbindelse med sædvanlige Brønde, saa kan Vandet vel ret godt holde sig i disse i tørt Veir, naar nemlig Kanalernes øverste Deel bliver tom; men naar det har regnet stærkt i længere Tid, tabe slige Brønde inden kort Tid ganske Vandet. De have derfor næsten alle Vand, naar det er tørt; men derimod intet, naar andre besidde Vand i Mængde. Man har derfor ikke uden Grund givet dem Navn af Hungersbrønde.

Rutschbanen i Kjøbenhavns Tivoli.

Der er vel neppe ret Mange i hele Danmarks Land, som ei har hørt noget om Kjøbenhavns Tivoli, om dets tusinde Mærkværdigheder ligefra dets mange Flag til de smaae Løveabekatte, om det mangfoldige Morskab, man der finder ved allehaande Konster, Musik, Jernbanen, Fyrværkerier, vilde og tamme Dyr, Luftballoner, Beværtningssteder, Gondolfarter, Veieindretninger, Skildpadegilder o. s. v. o. s. v., som her vilde være for vidtløftigt at opregne, endsige at beskrive. Jeg vil derfor her nøies med at vedføie eet Billede af Tivoli, nemlig Rutschbanen.

Af Billedet vil man see, at Rutschbanen bestaaer i 2 temmelig høie Taarne, som ere satte i Forbindelse med hinanden ved skraae, bølgeformige Baner, hvorpaa man farer i lave, stærke Vogne, som ved deres egen og Passagerernes Tyngde bevæge sig med stor Hurtighed fra Høiden af det ene Taarn til Foden af det andet. Denne Forlystelse er laant fra Pe-

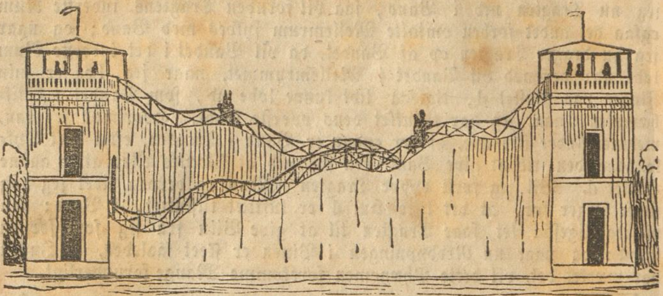

tersborg. Farten paa Rutschbaner er en af denne Hovedstads Yndlings-Fornøielser om Vinteren. I Petersborg ere Skraabanerne 3 à 400 Skridt lange og have en Høide af 50 til 60 Fod; men der skeer Farten paa Iis og i Slæder, som hver styres af en Fører, der sidder bag Passageren. Siden 1815 have næsten alle andre Europas Lande efterabet denne russiske Fornøielse; men eftersom man ikke allevegne har saamegen Iis, som i Petersborg om Vinteren, saa hjælper man sig paa den ovenfor beskrevne Maade, der iblandt andet har den Fordeel, at man ogsaa kan rutsche om Sommeren.

Vindbøssen.

Ligesom man kan fortynde Luften, saaledes kan man ogsaa sammenpresse den. Den stærk sammenpressede Luft søger atter at udvide sig; naar Sammenpræsningen er meget stærk, har Luftens Udvidekraft en overordentlig Styrke: Dette ligger til Grund for Indretningen af en Vindbøsse.

Ligesom i Ildgeværerne Krudtet driver Kuglen ud, saaledes gjør Luften det ved **Vindbøsserne.** Med Hensyn paa disses Indretning skjælner man mellem de **ældre** og **nyere** Vindbøsser. Ved **hine** danner en Kugle, som er forsynet med en Hals, og anbragt under Laasen det saakaldte Vindkammer eller Beholderen for den fortættede Luft; ved **disse** fremtræder Vindkammeret i en Flaskeform og har sin Plads under Kolben, der let kan skrues af, og atter let sættes i Forbindelse med de andre Dele. I ethvert Tilfælde har den ældre Indretning Fortrin for den nyere; thi det er indlysende, at en Kugle, hvori den fortættede Luft trykker ligeligt til alle Sider, er mindre udsat for at sprænges, end en Flaske, hvor Trykket paa de indre Punkter af Væggen ikke er lige. **Vindkammeret** er den første og vigtigste Deel ved alle Vindbøsser.

Omstaaende Figur er en Tegning af en Vindbøsse. Kuglen a er huul, har temmelig tykke Vægge og forfærdiges i Regelen af drevet Kobber. Undersøge vi det Indre nøiere, saa bemærke vi først et Rør bb, som er indskruet deri, og i sin underste Ende forsynet med en lille Aabning. Sidstnævnte staaer forneden i Forbindelse med en lille Tap c, og foroven med Stemplet d. Stemplet tilslutter ikke blot Rørets øverste Aabning, men ogsaa begge Sidehullerne e og f lufttæt, og trykkes

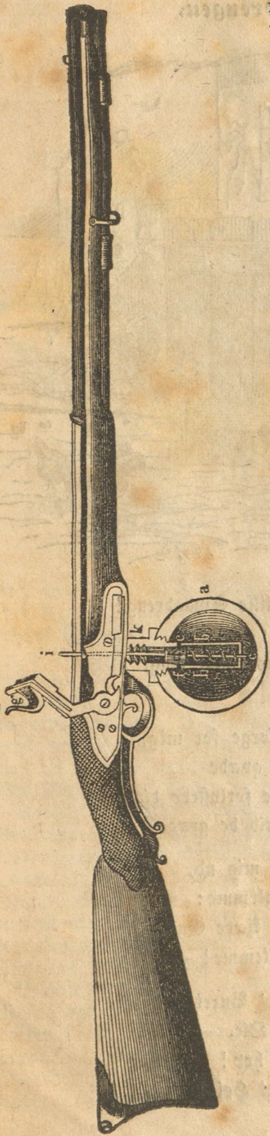

uafbrudt opad, deels ved den indespærrede Luft, deels ved en Fjeder af vundet Traad. Naar jeg nu vil lade Instrumentet, skruer jeg Vindkammeret af, sætter Komprensions-Pumpen i Bevægelse, og fortætter nu saaledes Luften i Vindkammeret efter Behag, saa at den indesluttede Luft f. Ex. udøver et Tryk af 8 til 10 Atmosphærer. Herpaa befæster jeg det atter til Geværet. Trykker jeg nu paa Hanen, saa slaaer denne ved en Sneppert h paa Tappen i, der, som Tegningen viser Eder, gaaer tværs igjennem Løbet og Skaftet ind i Vindkammerets Hals lige til Stemplet d. Da nu Stemplet nødes til at gaae længere nedad, saa tilslutter det nu ikke mere Sideaabningerne e og f, og saaledes træder da derigjennem en Deel af den indesluttede Luft pludselig udaf Vindkammeret og ind i Halsen k, herfra videre ud i Bøssens Løb, og driver nu Kuglen eller Haglene ud med overraskende Kraft. Men for at nu den indesluttede Luft ikke pludselig skal gaae bort paa eengang, er Snepperten h saaledes indrettet, at den overmaade hurtig iler hen over Tappen, saasnart den har truffet, og derved gjør det muligt for Stemplet hurtigt at vende tilbage i sit forrige Leie. Den beskrevne Fjeders Elasticitet, men dog endnu mere Luftens Tryk kommer her især i Betragtning. Naar Vindkammeret er saa meget som mulig opfyldt med Luft, saa kan man gjøre 8 à 10 Skud efter hinanden, af hvilke dog hvert efterfølgende stedse bliver svagere. Ved Fortætningen maa man være meget forsigtig. Pumper man nemlig altfor megen Luft i Kuglen, saa sprænges dens stærke Vægge som Glas, hvorved stor Skade kan anrettes. Ei heller maa man nogensinde hænge ladede Vindbøsser i varme Stuer. Hvorfor? Var det muligt at drive Luftens Fortætning endnu meget høiere, saa vilde man ustridigt ved Vindbøssen kunne frembringe de samme Virkninger som ved de sædvanlige Bøsser, Flinter og Kanoner. I Virkeligheden er ogsaa Kraften af det større Skyts blot at tilskrive Luftens Elasticitet.

Lerken og Drengen.

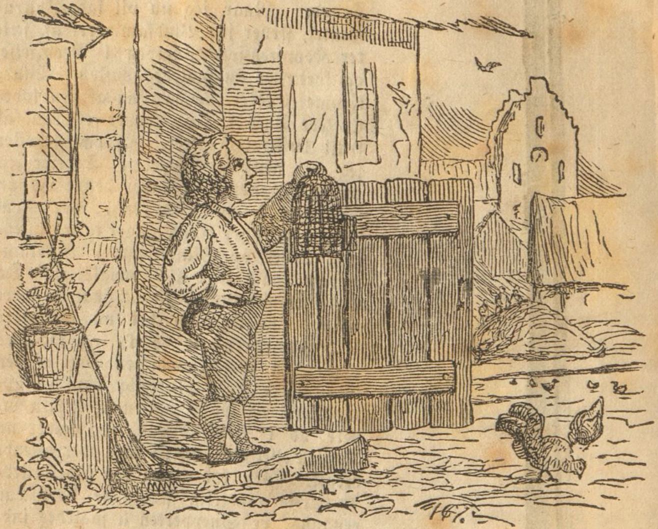

Luk op for mit Buur, du lille Smaadreng!
Jeg er saa beklemt herinde;
Jeg glemme ei kan den græsgrønne Eng,
De friske, kjølende Vinde.

Min Fader og Moder de sørge for mig,
For Graad de ei mere kan qvæde
Den Sang, hvormed tidt de forlystede dig;
Du er glad; — skal da altid de græde?

Men lukker du op og lader mig ud,
Forvist jeg det aldrig skal glemme;
Jeg synger om dig for den kjære Gud,
Du altid skal høre min Stemme! —

Den lille Smaadreng lukked' Buret op,
En Taare ham glindsed' i Øie. —
Flyv lille Sangfugl! flyv! hop! hop! hop!
Bed for mig hos Gud i det Høie!

Kaffetræet.

Ligesom Kaffedrikken er en af de meest yndede og meest almindelig udbredte Drikke, saaledes er ogsaa Kaffeplanten en af de smukkeste Værter man kjender. Dens Stamme er vel kun nogle Tommer tyk, men Planten bliver 12 til 18 Fod høi. De tynde nedhængende Grene staae forsviis ovenfor hverandre, og aftage fra neden af saaledes i Længde, at Træet faaer Lighed med en Pyramide. Træet er altid grønt og Bladene ligne Laurbærtræets; Blomsterne ligne Jasminen, og sidde paa korte Stængler, der fremkomme ved Roden af Grenene og Bladene, og have en fiin, særdeles behagelig Lugt. Frugterne ere i Begyndelsen grønne, derpaa lyserøde og tilsidst mørkerøde Bær, som ligne Kirsebær. Da Træet blomstrer to Gange om Aaret, saa seer man ofte Frugter og Blomster paa eet Træ til samme Tid, hvilket giver Træet et ret fortryllende Udseende. Ethvert Bær indeholder to Sædekorn, de saakaldte Kaffebønner, hvis Skabning jo Enhver kjender.

Kaffetræet stammer oprindelig fra Æthiopien, og skal være bragt derfra til Mokka i det lykkelige Arabien ved en Eneboer i det fjortende Aarhundrede. Han lærte Europæerne først at kjende det og kaldte det den arabiske Kaffe. I Midten af det 17de Aarhundrede, bragde Hollænderne det til Batavia, der er Hovedstaden paa den ostindiske Ø Java, hvor det lykkedes fortræffeligt, saa man allerede i Begyndelsen af det 18de Aarhuudrede kunde udføre en stor Mængde Kaffebønner derfra. I Aaret 1710 erholdt Borgemester Witson i Amsterdam et Kaffetræ af Gouvernøren i Batavia, hvilket han lod bringe til den botaniske Have i Leyden. Herfra erholdt Ludvig XIV i Frankrig en Plante til Foræring i Aaret 1714. Han lod denne pleie omhyggeligt, og sendte en Aflægger deraf til Martinique, en af de vestindiske Øer, hvor den formerede sig overordentlig, og udbredte sig over alle de vestindiske Øer, til stor Skade for Hollænderne. Senere er Kaffetræet udbredt over en stor Deel af Amerikas Fastland, og navnlig dyrkes Kaffeplanten overordentlig stærkt i Brasilien og Merico. — Man skjælner især mellem 3 Sorter Kaffe: nemlig den **arabiske**, den **ostindiske** og den **vestindiske**. Den første er den bedste, men ogsaa den dyreste. Bønnerne ere smaae, blege, guulgrønne og have en særegen kraftig Lugt. I Arabien samler man dem paa følgende Maade: Naar Frugten er moden, saa binder man Lagener under Træerne og ryster dem. De nedfaldne Bær tørres da i So-

len, og overrulles derpaa med Træ= eller Steenvaltser, for at det tørre Kjød og den gule Skal, som indeslutter Kjærnen, kan blive affondret derfra. Derpaa tørrer man Kjærnerne endnu engang, men i Skyggen, for at de ikke skulle miste deres grønlige Farve og deres olieagtige Væsen, renser dem med et Saal, og indpakker dem derpaa til Forsendelse.

Kaffetræet bærer allerede Frugt i sit tredie, ja endog i sit andet Aar. — I Brasilien giver et enkelt Kaffetræ i Gjennemsnit 1½ til 2 ℔ aarlig; i Vestindien ikke fuldt saameget; i Mexiko omtrent 2½ ℔.

Brugen af Kaffe til Drik skal først være kommet til Constantinopel i Aaret 1554. London fik sit første Kaffehuus 1662.

Hvormegen Kaffe der forbruges aarlig i Europa er vistnok vanskelig at angive nøiagtigt. Men et Begreb herom kunne vi dog gjøre os, naar vi høre, at der i Aaret 1835 er til Europa indført over 210½ Millioner.

Lægerne have disputeret om Kaffeen er en sund eller en usund Drik; men da disse lærde Folk ere uenige om Sagen, saa faaer jeg at overlade til Læseren selv at afgjøre Striden. Vistnok har den bekjendte Franskmand Voltaire Ret, naar han svarede sin Læge: "Er Kaffeen en Gift, saa maa den virke meget langsomt". Han havde nemlig drukket den stadig i 80 Aar.

Vær forsigtig, din Hund! Det kan være det samme, at Du slaaer Flasken itu; men spilder Du Brændevinet, skeer Du en Ulykke!

Den døende Løve.

Kong Løve, som engang var mægtig og stærk,
Blev gammel og svag, havde endt nu sit Værk;
Han kraftløs laae henstrakt; sig Dyrene samle,
De spotted' og haaned' den døende Gamle.

Og Oxen ham stanged' og Svinet ham bed,
Men Dyrenes Konge taalmodig det led;
Han selv havde sikkert i stærkere Dage
Sin Magt lidt despotisk anvendt mod de Svage.

Tilstede var Æslet; det skottede blot,
Var bange endnu for den lammede Drot,
Men vilde dog gjerne paa Mod give Prøve:
Det frydende sparked' den døende Løve.

Da reiste sit Hoved Monarken paany:
"Ei kan det mig undre, at Æslet er kry
Og lønner med Fodspark, hvor ei det tør bide —
Hvi tugted' jeg ikke Langøre itide?"

Steenbukken.

Steenbukkens Skjæg viser at den er i Slægt med Geden; men den er større og skal kunne opnaae en Vægt af 200 ℔. Hannernes Horn blive ovor to Fod lange, ere bøiede bag over og have tværsløbende Knuder; Hunnernes Horn blive neppe ½ Fod lange og undertiden mangle de ganske. Benene ere stærke og forsynede med skarpe Hove. Om Sommeren ere Næse, Pande, Baghoved, Skuldre, Been og Bryst bruunlige, Kinderne smudsgule og Læberne hvide; Halsen, Ryggen, Siderne og Kroppens Bagdeel ere hvidgraae; Halen sort og den bageste Deel af Benene rustfarvet. Om Vinteren ere Haarene paa Overkroppen og Buen lange; Hovedfarven er lys rustgraae, over Halsen have de en kort Manke, over Rygraden en lysbruun Stribe; Benene ere bagtil mørkebrune; Halen kastaniebruun og Haarene almindelig grove. Steenbukken lever paa de vildeste Alper, ernærer sig af Græs, Blade og Mos, og findes kun i ringe Mængde. Kulde skyer den ikke; den stiller sig selv om Vinteren paa de vildeste Bjerghøider, med Hovedet mod Vinden, og bliver der ofte staaende hele Timer stille som en Billedstøtte. Steenbukken springer endnu langt bedre end Gemsen, og den kan nemlig ei blot foretage betydelige Spring fra Klippe til Klippe, men den kan ogsaa springe næsten lige i Veiret, og tage Fodfæste med alle 4 Fødder paa et yderst lille Rum. Saaledes var der f. Ex. en ganske ung, tam Steenbuk i Lyon, der uden Anløb sprang op paa Hovedet af en stor Mand, og holdt sig fast paa Hovedet med sine fire Fødder. Ja man har endog seet Steenbukken halvt at klattre, halvt at springe op ad næsten steile Klipper og Mure.

Jagten efter Steenbukken og Gemsen er en af Sveitsfernes største Forlystelser; men der hører Dristighed og Færdighed til en saadan Jagt; og mangen en Sveitsserjæger er i sin vilde Lyst ilet saa vidt frem, at han har maattet ynkelig omkomme i de dybe Afgrunde mellem Klipperne. — Med Sko beslaaede med Jern, og forsynede med Braadder, med en Pistol i Haanden, med Bøssen over Nakken, med Krudt og Kugler og et lidet Forraad af Levnedsmidler, forlader den dristige Jæger sit Hjem for at søge sit Bytte. Han stiger og klattrer op og ned, sætter over de frygteligste Afgrunde; ja ikke sjældent er det Tilfældet, at det forfulgte Dyr, ved at springe løs paa ham, river ham med ned i de frygteligste Dybder. Ofte stiger han saa forvovent iveiret, at det næsten er ham umuligt atter at komme ned; da griber han til det fortvivlede Middel,

at gjøre Indsnit i sine Fodsaaler for ved det klæbrige Blod at forskaffe sig et sikkrere Fodfæste paa de steile og glatte Steder. Ofte baner han sig Vei ved en Øxe, hvormed han hugger Spor i Klipperne, ofte maa han lade sig glide ned ved et Reb, om han har været saa forsigtig at forsyne sig dermed Mangen En er om Morgenen vandret ud, fuld af Mod og Haab, og om Aftenen har man bragt ham sønderknust hjem; thi et eneste forfeilet Spring — og han er et Bytte for Døden, der lurer paa ham ved hvert Skridt. Ikke sjælden hænder det sig, at baade Fader, Broder og Bestefader ere døde den samme rædselfulde Død; men hvad gjør ikke Lidenskaben? og hvor ofte see vi ikke Mennesker, der ligesom søge Faren, naar de ei finde den i Nærheden!

Lovtale over Snustobak.

Aristokrates og hele Philosophien maa sige hvad de vil; der er dog Ingenting, som overgaaer Snus; den er alle skikkelige Folks Lidenskab, og den, som lever uden Snus, fortjener ikke at leve. Det er ikke nok, at den forfrisker og feier ud i den menneskelige Hjerne; men den fører ogsaa Sjælene til Dyden, og lærer os, hvorledes vi skulle blive skikkelige Mennesker. Have I ikke lagt Mærke til hvor høflig man bliver mod alle sine Næster, saasnart man tager en Priis? hvorledes man, hvor man endogsaa er, gjør sig en underlig Glæde af at byde om til Høire og Venstre? Man venter ikke engang til Nogen beder om en Priis; men render forud for Folks Ønsker, — saa det er afgjort: Snus vækker Følelse for Dyd og Ære hos alle dem, som bruge den. — Iøvrigt gives der forskjælligt Slags Snus; saaledes er der f. Ex. en egen Slags, som altid smager pokkers stygt, og pirrer lang Tid efter man har faaet Prisen; det er dette Slags, som de fornemme Folk helst byde de ringere, formodentlig af den Grund, at de selv have den for Intet; men selv om dette Slags Snus kan det ikke nægtes, at det stundom har en overmaade oplivende Virkning; sjælden gjæmmer Nogen paa dette Slags Tobak; men lader den gaae videre; og man kan saaledes stundom tydeligt spore dens Virkninger endog paa halvtredsindstyvende Haand. Det kraftigste Slags af denne Tobak besiddes af Kongerne og Bladskriverne.

Lapseri.

(En Scene fra Østergade.)

Bernstorffs Ærestøtte ved Gjentofte.

Det har alle Dage været saa, at de Rige og Mægtige ville raade; og hvorledes de da som oftest bruge deres Magt, naar ikke den Undergivne itide sætter sig til Modværge imod Anmasselse og Uretfærdighed, men hengive sig blindt, ja vel endog følesløs i Skjæbnen, i den Indbildning, at det ei kan blive anderledes, derpaa kan den danske Bondestands Historie give os en ligesaa god som sørgelig Beskeed. — At Bonden før de store Omvæltninger, som skete i Frederik den Sjettes Ungdom, var ikke stort mere end et usselt Trældyr, er Noget der er ligesaa sandt som bekjendt; ja det var ei engang nok, at Herremænd og Adel spiste alt det Bedste, hvad Bondens sure Sveed frembragde; selv Bondens Mund havde de bundet, saa at han ei engang kunde eller torde paatale sin Ret, som det hedder i Bondens gamle Klagesang:

Svarer jeg et eenst' Ord,
Regnes det mig som et Mord,

Strax de mig monn' nappe;
Hen i Halsjern maa jeg gaae,
Træhest maa jeg ride paa,
Drage spanske Kappe.

Vel havde der gjennem alle Tider været Mænd, saavel blandt Adelen, som blandt de danske Konger, der havde talt og kjæmpet for Bønderne; men Adelen forskandsede sig da altid bag sine Privilegier, som rigtignok vare slet begrundede, men dog gave dem et Skin af Ret; og

De stolte Herrer stedse vaaged'
For det de kaldte deres Ret.

Johan Hartvig Ernst, Greve af Bernstorff, eller som han ogsaa kaldes, den ældre Bernstorff, tænkte imidlertid:

Lad Bonden sine Kræfter prøve
Snart vorder han da og en Mand
Lad Bonden sig i Frihed øve
Da dobbelt gavne vil hans Stand.

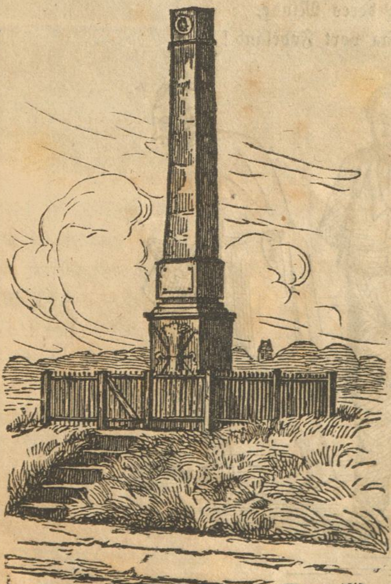

Han var født i Hannover den 13de Mai 1712, og var, som saamange andre Tydskere, kommet herind i Landet under Christian VI; men han og hans Brodersøn, den yngre Bernstorff, lignede ei de andre tydske Vandbier. Af Frederik V fik han et Gods i Nærheden af Kjøbenhavn, hvorpaa Bønderne vare i høieste Grad forarmede, og hvis Jorder for en stor Deel laae udyrkede. Han rørtes som sagt af sine Undergivnes sørgelige Forsatning, og besluttede at forbedre deres Stilling; og dette iværksatte han, ved at han lod Godset udskifte, befriede Bønderne for Hoveri skjænkede dem Arvefæste paa deres Huse og Gaarde mod en billig Afgift, hvilket alt blev udført i Løbet af 3 Aar. — Mærkeligt nok er det, at Bønderne selv vare derimod; thi som Slaveriet nedkuer Modet, saa formørker det ogsaa For=

standen. Men nok, Bernstorff drev Sagen igjennem, Bøndernes K... oplodes, og det skal da ogsaa siges til deres Ære, at de ei glemte Taknemmelighedens hellige Pligt.

Som et ydre Tegn derpaa, opreiste de den 28de August 1763 paa fælleds Bekostning, noget over en Miil fra Kjøbenhavn, paa Gjentofte Byes Jorder, tæt ved Landeveien, som fører fra Kjøbenhavn til Lyngby, den Ærestøtte, som foran er abildet. Den bestaaer af en Obelisk af norsk Marmor, som hviler paa et høit Fodstykke, der paa Forsiden er prydet med et Neg, en Hakke og en Spade, og paa Bagsiden med et Overflødigheds Horn. Øverst paa Obelisken er anbragt en Borgerkrone, og nederst paa samme findes en Indskrift, der antyder at Støtten er reist til Bernstorffs Ære, samt i hvilken Anledning. Hele Monumentet er 10½ Alen høit og udført af Wiedewelt.

Hensmuldret er den Slægt i Graven,
Som dengang stod i lyse Vaar;
Men Kraften som laae skjult i Gaven
Forherligedes Aar for Aar.

Gid alle Trældoms Spor forsvinde,
Som fordum skjænded' Bondens Stand!
Og helligt være deres Minde,
Som gavned' saa vort Fødeland!

To Stænderdeputerede i et kritisk Øieblik.

Till Uglspil.*)

Naar du Lykkens Slot vil gjæste,
gaa ei gjennem dets Portal;
thi en Bagdør fører Bedste!
sikkrest ind i Lykkens Sal.
Stem kun ei for høit din Lire,
Hovmod tidt for Faldet staaer;
heller kryb paa alle Fire,
naar du Maalet derved naaer!
Du som Tjener kan begynde!
ere dine Kaar end tynde,
saa, med lidt Forstand og Mod,
bliver Enden vistnok god.
Du engang kan avancere
for som Herre at regere;
Tjener=Regimentet (Pyt!)
er min Salighed ei nyt.
Der har været, maa du troe,
Dem, som pudsed' Herrens Sko,
og som endte, saa at sige,
med at styre Land og Rige.
Nu velan forsøg derpaa! —
Uglspil tænkte: naa, lad gaae!

---

*) Dette Stykke kan tjene som Prøve af den Till Uglspils Historie, som udgives af Xylograph Flinch, og vil udkomme i 12 Leveringer, hver à 16 ß.

Regnbuen.

Regnbuen er et af de meest overraskende Skuespil i Naturen. Ligesom fremkaldet ved et Trylleri, staaer den der for vort Øie, smykket med de skjønneste Farver, og danner en dristig underskjøn Bue, der med sine Fødder berører Jorden, og med sin Top Himlen. — Vi ville

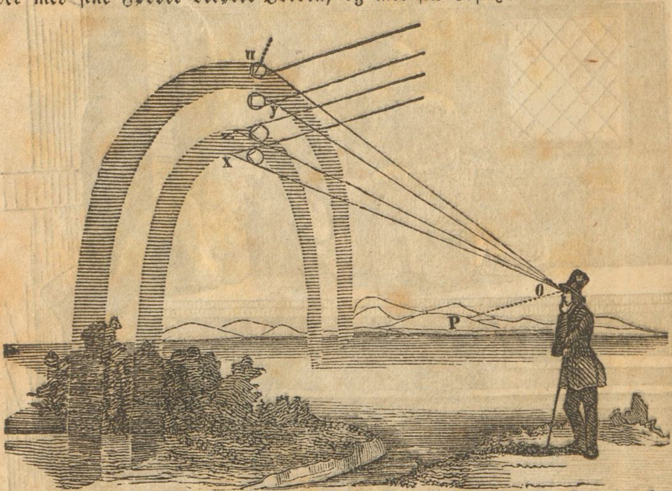

her mærke os følgende 3 Punkter: 1) Regnbuen viser sig kun da for os, naar vi paa een Tid have Regn og Solskin; og naar endvidere Skyen og Solen befinde sig hver paa sin Side af Himlen; 2) dens Størrelse afhænger af Solens Standpunkt over Horizonten; størst viser den sig ved eller henimod Solens Op- eller Nedgang, og kun ved denne Tid danner den en fuldkommen Halvkreds; 3) vi see den snart fuldstændig eller heel, snart kun stykke- eller deelsviis, snart enkelt, snart dobbelt, i hvilket sidste Tilfælde vi da tale om Hoved- og Biregnbuer.

Disse Ting vide vel de fleste af mine Læsere; men hvorledes Regnbuen egentlig fremstaaer, hvad der er den egentlige Grund og Aarsag dertil, dette er der maaskee Mange, som ikke vide, og jeg vil derfor her fremsætte en kort og simpel Fremstilling deraf. — Naar I ville gjøre et Værelse ganske mørkt, og blot lade en Solstraale falde igjennem et i Vinduesskodden anbragt Hul, saa vil denne frembringe en klar, men farveløs Plet, paa den modsatte Væg. Men holde I nu et Glasprisme (f. Ex. et af de slebne, kantede Glas, som ere anbragte til Pynt paa Lysekronerne) saaledes, at Straalen maa gaae derigjennem, saa vil den derved ikke blot bøies af fra sin oprindelige Retning, men ogsaa dele sig i flere Straaler af forskjællig Farve. Dette viser sig tydeligt paa Lyspletten paa den modsatte Vei: denne viser sig ikke blot paa et ganske andet Sted (formedelst Straalens Afbøining fra sin Retning), men den viser sig ogsaa langt bredere, end forhen (formedelst Straalens Deling i flere) og glindser i de smukkeste Farver, der følge paa hinanden i følgende Orden: Rødt, Orange, Guult, Grønt, Blaat, Indigo og Vi-

olet. ☞ Men ganske den samme Orden finde I ogsaa i Regnbuen, og efter det anførte Forsøg med Glasprismet, kan vel dette smukke Luftsyn forklares paa følgende Maade: I det Solstraalerne gaae igjennem Regndraaberne, lide de den samme Deling, som i det anførte Forsøg ved deres Gjennemgang gjennem Prismet. Istedet for Væggen, som opfanger Straalerne gjennem Prismet, tjener her Regnskyen. Deraf følger, at en Regnbue kun da er mulig, naar det er Solskin og Regn paa samme Tid; og det vil nu ogsaa være Eder klart, at man for at see Regnbuen, maa vende Ryggen mod Solen, og Øiet paa Skyen, som udsender Regnen. — Biregnbuen er ikke andet end et Gjenskin af Hovedregnbuen; dens Farver ere langt svagere og vise sig i omvendt Orden. Hvo der har Leilighed til at see Sprøiter blive prøvede i Solskin, vil, ved at indtage en passende Stilling, kunne faae et lignende Phænomen at see, som Regnbuen; ja man kan endog ved saadanne smaae Vandsprøiter, som dem Drenge bruge til at lege med, selv fremkalde Regnbuer, naar man paa en Tid, da Solen ei staaer for høit paa Himlen, vil udsprøite Vandet, just ei lige iveiret, og imidlertid vende Ryggen mod Solen; ja selv Duggen paa Vinduer kan undertiden afspeile Regnbuens Farver paa Vindueskarmen. — Endelig kan man ogsaa undertiden ved Maaneskin see Regnbuer; men disses Farve ere da langt mattere, end Farverne i de Regnbuer, vi see om Dagen.

Wessels Kjærlighed uden Stromper.

(En Scene af femte Akt. Grete siger:)*)

Om Folk af Helterang:

Du tale tør saa lavt? Vid til en anden Gang,
Naar Kjække Feil begaae, er Skjæbnen Gjerningsmanden,
Kun Pøbelen gjør Ondt, og Skylden giver Fanden.
Men Mette, hvorfor gav ei du ham dette Svar?
Du saae jeg i Begreb med at besvime var.

(Til Mads):

Og du en anden Gang, naar du seer Folk vil daane,
Saa vid, at du dem bør for Pølsesnak forskaane
Hvad skal jeg gjøre nu? besvime eller ei?
Om det for silde er, veed Pokker ikke jeg.
Jeg i en Lignelse min Mening vil fremsætte,
Og siden maae I mig om Eders underrette;
Jeg i saa slibrig Sag ei stoler blot paa mig.

---

*) Ved at optage nærværende Scene, have vi især haft til Hensigt, at henlede vore Læseres Opmærksomhed paa en med mange Træsnit illustreret Udgave af Wessels samlede Skrifter, der vil med det Første udkomme ved Hr. J. Davidsen. Iøvrigt henvise vi til medfølgende Subskribtionsplan.

Aria:

Til En som nøs igaar at sige:
"Hjælp Gud! i dag bitt' Faer,
For det du nøs igaar":
Sig passer ikke just saalige.
Saa troer jeg det er reent,
At Profit, som kom seent,
Er bedre end aldeles ingen.

Adelsmanden og hans Søn.

(Ingen Lovtale over Adelstanden.)

Med hvilke Øine troer Du vel, jeg maa see denne uendelige Række af skjændige Handlinger, som jeg har saa megen Møie med at tilhylle for Verdens Øine? Denne Dynge af Laster, som hvert Øieblik tvinger os til at trætte Kongens Naade, og som snart ikke mere vil have nogen Modvægt i mine Fortjenester af Staten og mine formaaende Venners